

Pomáhat a chránit

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY

Úřad služby kriminální policie a vyšetřování

PPR-1370-26/ČJ-2016-990390

Praha 29. června 2016

Počet listů: 53

Analýza
odposlechů a záznamů telekomunikačního
provozu a sledování osob a věcí dle trestního
řádu a rušení provozu elektronických komunikací
Policíí ČR
za rok 2015

Zpracovatel: PP ČR ÚSKPV OA

Strojnická 27
pošt. schr.62/KPV
170 89 Praha 7

Tel.: +420 974 834 550
Fax: +420 974 834 708
INTRANET:
uskpv.podatelna@pcr.cz
Email: uskpv.podatelna@mvcv.cz

OBSAH

1 ÚVOD	4
2 ROZBOR SOUČASNÉHO STAVU	5
2.1 Vyhodnocení odposlechů dle § 88 tr. ř., 88a tr. ř. a sledování osob a věcí dle § 158d tr. ř. – princip a postup sběru dat	5
2.2 Odposlech a záznam telekomunikačního provozu, provozní a lokalizační údaje	5
2.2.1 Právní úprava platná v roce 2015	5
2.2.2 Oprávněný subjekt a postup při realizaci odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu	5
2.2.3 Ochrana informací a osobních údajů při využití institutu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu	7
2.2.4 Kontrolní mechanismy	8
2.2.5 Výpisy o uskutečněném telekomunikačním provozu	9
2.3 Sledování osob a věcí	12
2.3.1 Právní a interní úprava platná v roce 2015	12
2.3.2 Oprávněný subjekt a postup při realizaci sledování osob a věcí	13
3 STATISTICKÉ VYHODNOCENÍ	13
3.1 Vyhodnocení trestné činnosti a trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. na území České republiky	14
3.1.1 Statistické vyhodnocení využívání úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. v rámci trestních spisů.....	16
3.2 Využívání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu	18
3.2.1 Počty odposlouchávaných linek a osob	18
3.2.2 Odposlechy se souhlasem osoby a s příkazem soudce	21
3.2.3 Spisy s odposlechy členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc a pátrání)	21
3.2.4 Využívání odposlechů na jednotlivé druhy trestné činnosti	22
3.2.5 Vyhodnocení odposlechů v souvislosti s organizovanou skupinou	25
3.2.6 Vyhodnocení efektivity odposlechů v rámci trestního řízení.....	27
3.2.7 Vývojové trendy v nasazování odposlechů	30
3.3 Využívání sledování osob a věcí	35
3.3.1 Počty sledování osob a věcí	35
3.3.2 Sledování osob a věcí se souhlasem osoby, s povolením státního zástupce a s povolením soudce.....	35
3.3.3 Spisy se sledováním osob a věcí členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc a pátrání)	36
3.3.4 Využívání sledování osob a věcí na jednotlivé druhy trestné činnosti	36
3.3.5 Vyhodnocení sledování osob a věcí v souvislosti s organizovanou skupinou	39
3.3.6 Vyhodnocení efektivity sledování osob a věcí v rámci trestního řízení...	41
3.3.7 Vývojové trendy v nasazování sledování osob a věcí	43

3.4	Spisy s úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2015 a způsoby jejich vyřízení	46
3.4.1	Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2015	46
3.4.2	Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2015 a vyřízené v prověřování	48
3.4.3	Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2015 a vyřízené ve vyšetřování	49
3.4.4	Vyřízené spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2015 – efektivita	49
3.5	Využívání výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu dle § 88a tr. ř.	50
3.5.1	Počty výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu	50
3.5.2	Vývoj využívání výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu	52
3.6	Rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR	53
4	Závěr	54

1 ÚVOD

Na základě požadavku ministra vnitra č.j. OBP-383-4/P-2007 ze dne 17. prosince 2007 a v souladu s § 98 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, byla Policejním prezidiem ČR zpracována „**Analýza odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2015**“. Nad rámec zákonné povinnosti obsahuje Analýza údaje o využívání výpisů o telekomunikačním provozu Policií ČR dle § 88a tr. ř.

Institut odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí je významným nástrojem boje proti nejzávažnějším formám trestné činnosti, jako jsou například organizovaný zločin, drogová kriminalita, závažná násilná trestná činnost a korupce. Na straně druhé tyto instrumenty představují zásadní zásah do základních lidských práv a svobod, proto musí být důkladně zvažováno, zda jsou pro takový závažný zásah splněny zákonem stanovené podmínky, zda je zásah nezbytný a zda je respektována zásada přiměřenosti.

Stěžejními zdroji informací při zpracování textových kapitol, které obsahují popis postupu Policie ČR při vyžadování odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí, včetně právní úpravy a popsání podmínek, za kterých může Policie ČR dané úkony nasazovat, byly zákonodárné a vnitřní normy, které upravují danou problematiku.

Ve statistické části Analýzy byla data vyhodnocována standardními statistickými výpočty, které se prováděly v dostupném softwarovém prostředí a vyhodnoceny jsou **pouze úkony vyžádané Policií ČR**.

Statistické vyhodnocení zahrnuje přehled využívání odposlechů a sledování osob a věcí příslušnými útvary Policie ČR, přičemž se nejedná pouze o statistiku úkonů (počty úkonů, osob, spisů atd.), ale jsou zohledněny i vazby na druh trestné činnosti, trestnou činnost s prvkem organizovanosti, efektivitu samotných úkonů i spisů s úkony apod.

Kromě této Analýzy, zpracované Policejním prezidiem ČR, Útvar zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR (dále jen „ÚZČ“) periodicky vypracovává „*Zprávu o použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí dle trestního řádu*“. Jedná se o zprávu určenou pro kontrolní orgán Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ve smyslu § 98 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Zpráva je vypracovávána pololetně a Ministerstvu vnitra je postupována jako dokument podléhající ochraně podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti. Je důležité upozornit na skutečnost, že **nelze porovnávat výstupy ÚZČ o počtech odposlechů a sledování osob a věcí s údaji, které jsou obsaženy v Analýze zpracované úřadem služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR**. Vykazovaná čísla se nemohou shodovat z důvodu rozdílného přístupu ke zpracování příslušného materiálu.

2 ROZBOR SOUČASNÉHO STAVU

2.1 Vyhodnocení odposlechů dle § 88 tr. ř., 88a tr. ř. a sledování osob a věcí dle § 158d tr. ř. – princip a postup sběru dat

Za účelem sběru dat o úkonech dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř. je v rámci Policie ČR využíván analyticko statistický informační systém MU II (dále jen „systém MU II“). Požadované údaje do tohoto systému doplňují po skončení úkonu policisté zařazení u útvarů Policie ČR služby kriminální policie a vyšetřování.

Sběr dat o úkonech dle § 88a tr. ř., při kterých byly vyžádány údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, probíhá na ÚZČ, který jako určené specializované pracoviště Policie ČR zabezpečuje jejich získávání od příslušných provozovatelů telekomunikačních sítí.

2.2 Odposlech a záznam telekomunikačního provozu, provozní a lokalizační údaje

2.2.1 Právní úprava platná v roce 2015

Oprávněné policejní orgány postupují v oblasti odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu v souladu s právní úpravou, právními normami a interními předpisy, platnými v roce 2015:

- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů,
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR.

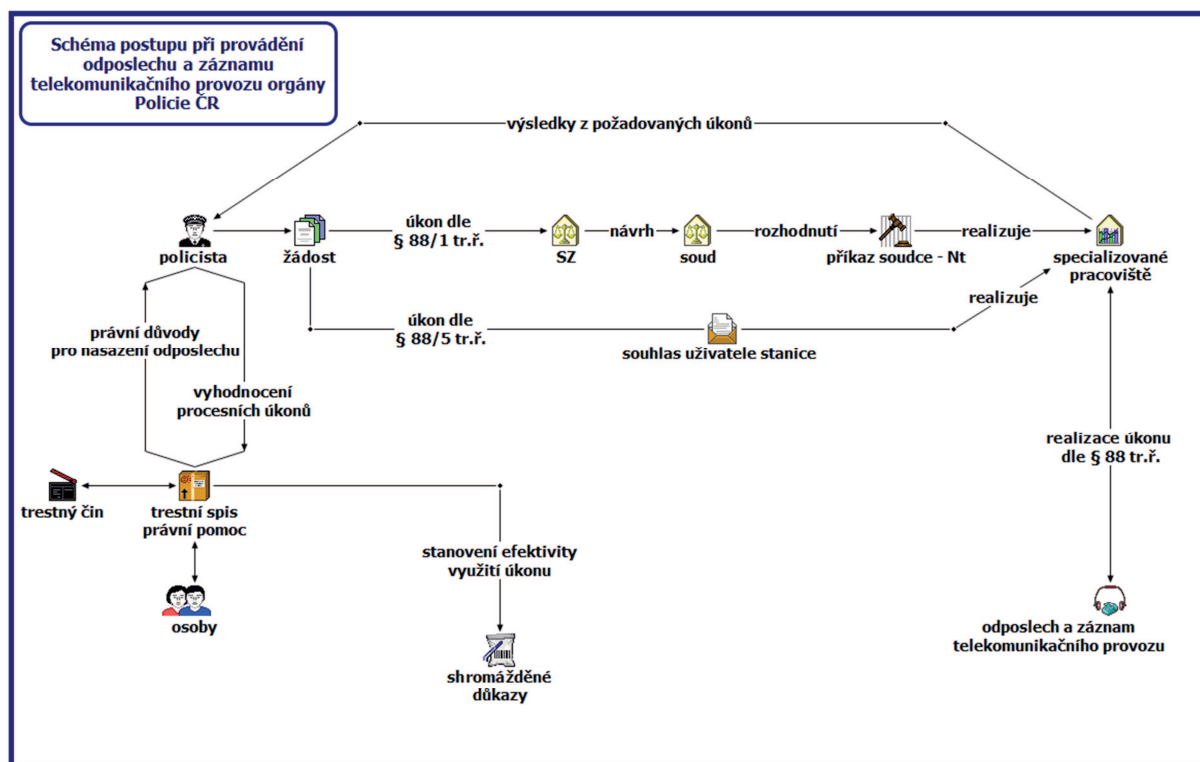
2.2.2 Oprávněný subjekt a postup při realizaci odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

Oprávněným subjektem k vyžadování odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu dle § 88 tr. ř. jsou policisté zařazení v oprávněných útvech, kterými jsou útvary nebo organizační článek služby kriminální policie a vyšetřování.

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí nebo technicky zabezpečuje pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení ÚZČ (specializované pracoviště). Provedení úkonu musí oprávněný subjekt vyžadovat výhradně u specializovaného pracoviště. V žádosti musí být přesně formulován požadavek, zejména jednoznačně identifikován účel úkonu, objekt úkonu, jeho

uživatel a účastník, pokud je možné zjistit jejich totožnost. Žádost se vyhotovuje v příslušném počtu výtisků pro potřebu specializovaného pracoviště a oprávněného žadatele.

Výsledkem je zvukový záznam rozhovoru účastníků odposlouchávané stanice, pořízený automatickým záznamovým zařízením bez přímé účasti konkrétní osoby, zaznamenaný na nepřepisovatelném přenosném datovém médiu (dále jen „zvukový nosič“), který obsahuje veškerou komunikaci vedenou prostřednictvím odposlouchávané stanice za rozhodné období (viz obrázek „Schéma postupu při provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu orgány Policie ČR“).

Nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a musí být odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. V příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známá, a doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce; v odůvodnění musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání příkazu, včetně doby jeho trvání, odůvodňují.

Policejní orgán je povinen průběžně vyhodnocovat, zda i nadále trvají důvody, které vedly k vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Pokud důvody pominuly, je policejní orgán povinen odposlech a záznam

telekomunikačního provozu ihned ukončit a to i před skončením doby uvedené v odst. 2. Policejní orgán tuto skutečnost bezodkladně písemně oznámí předsedovi senátu, který příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydal, a v přípravném řízení rovněž státnímu zástupci a soudci. O předčasném ukončení odposlechu je policejní orgán povinen bez odkladu informovat také uživatele, který dal souhlas k odposlechu.

Pokud při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení, je policejní orgán po souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce, povinen všechny záznamy bezodkladně, předepsaným způsobem zničit po třech letech od pravomocného skončení věci. Byl-li policejní orgán vyrozuměn o podání mimořádného opravného prostředku v uvedené lhůtě, zničí záznamy o odposlechu po rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku, případně až po novém pravomocném skončení věci. Protokol o zničení záznamu o odposlechu zašle policejní orgán státnímu zástupci, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předsedovi senátu prvních stupňů k založení do spisu.

Archivní záznam, tzn. informace získaná odposlechem, u které je možné garantovat úplnost a autentičnost, může být použita v trestním řízení jako důkaz. V takovém případě, na základě písemné žádosti a podle instrukcí oprávněného žadatele, vytvoří specializované pracoviště z archivních záznamů výběr, který uloží na nepřepisovatelné médium a vybaví jej příslušným protokolem.

Protokol musí obsahovat údaje o místě, času, způsobu a obsahu provedeného záznamu, jakož i o orgánu, který záznam pořídil. Ostatní záznamy je povinen policejní orgán označit, spolehlivě uschovat tak, aby byla zajištěna ochrana před neoprávněným zneužitím záznamů, a v protokolu založeném do spisu poznamenat, kde jsou uloženy. V jiné trestní věci, než je ta, v níž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden, lze záznam jako důkaz užit tehdy, pokud je v této věci vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v odstavci 1, nebo souhlasí-li s tím uživatel odposlouchávané stanice.

Nařídí-li předseda senátu nebo soudce, k objasnění věcí důležitých pro trestní řízení, zjistit údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu (§ 88a zákona č. 141/1961 Sb.) nebo vydá-li k poskytnutí těchto údajů souhlas uživatel telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu vztahovat, zajistí policejní orgán jejich vyžádání prostřednictvím specializovaného pracoviště.

Je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení potřeba zjistit od poskytovatele služeb elektronických komunikací jiné informace související s poskytováním těchto služeb, než údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, zajistí policejní orgán jejich vyžádání prostřednictvím specializovaného pracoviště.

2.2.3 Ochrana informací a osobních údajů při využití institutu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

Ochranu soukromí v českém právním řádu garantuje Listina základních práv a svobod, přičemž relevantní jsou zejména čl. 10 zakotvující právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života, čl. 12 garantující nedotknutelnost obydlí a čl. 13 zajišťující soukromí jako důvěrnost komunikace. Při jakémkoliv zásahu do lidských práv musí být zvažován princip přiměřenosti.

Policisté a zaměstnanci policie zařazení v oprávněném subjektu i ve specializovaném pracovišti, odpovídají za ochranu informací získaných prováděným úkonem a dalších souvisejících informací před vyjádřením a zneužitím. Při zpracování informací a při obsluze i správě koncového bodu (tj. počítač určený pro příjem dat z odposlechu) je nutné, aby postupovali v souladu s právními předpisy a interními akty řízení upravujícími ochranu osobních údajů a v souladu s právními předpisy a interními akty řízení upravujícími ochranu utajovaných informací.

Oprávněný žadatel a specializované pracoviště se vzájemně informují o všech změnách situace souvisejících s odposlechem. V případě změny údajů uvedených v příkazu nebo v písemném souhlasu uživatele je oprávněný žadatel povinen bezodkladně požádat soudce nebo uživatele, který souhlas udělil, o opravu a doplnění.

V případech, kdy jsou nadále pro potřeby dozorových státních zástupců zvukové záznamy přepisovány do písemné podoby, přičemž z dikce zákona vyplývá, že podstatnou náležitostí protokolu o záznamu telekomunikačního provozu není přepis jednotlivých hovorů na provedeném záznamu, ale že postačuje uvedení údajů o čase jednotlivých hovorů, číslech a osobách uživatelů uživatelských stanic, tedy o osobách volajících a volaných, je nutné vnímat riziko úniku informací z odposlechnů v souvislosti s širokým okruhem osob, které mají ve smyslu § 65 odst. 1 tr. ř. právo nahlížet

do trestních spisů. Častým následkem je pak nemožnost jednoznačně identifikovat a postihnout původce úniku. Účastníci trestního řízení si mohou být jisti, že v okamžiku, kdy byla v souladu se zákonem pořízena a předána kopie trestního spisu nebo jeho části, se odpovědnost za ochranu zde obsažených údajů rozmělnila a je teda nepravděpodobné, že se podaří zjistit eventuálního původce zneužití.

2.2.4 Kontrolní mechanismy

V zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, je problematika kontroly použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, použití sledování osob a věcí, rušení provozu elektronických komunikací zařazena do § 98. V odst. 1 je určena pro výkon kontroly Poslanecká sněmovna, která k tomuto účelu zřizuje kontrolní orgán, který se skládá z poslanců určených Poslaneckou sněmovnou.

Kontrola v rámci Policie ČR je prováděná specializovaným kontrolním orgánem a upravena zejména závazným pokynem policejního prezidenta č. 230/2012, o obecné kontrole a vyřizování podání.

Zpracovávání osobních údajů Policií ČR regulují dva základní zákony - Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, přičemž smyslem tohoto zákona je Listinou základních lidských práv a svobod určené právo na ochranu občana před neoprávněným zasahováním do jeho soukromého a osobního života a neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním osobních údajů, a Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, který je k zákonu o ochraně osobních údajů ve vztahu speciality.

V rámci Policie ČR mohou úkony odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu použít jen oprávněné policejní orgány, úřední osoby zařazené v policejním orgánu musí být zároveň držiteli „osvědčení fyzické osoby“ (dále jen „osvědčení“) s právem seznamovat se s utajovanými informacemi ve stupni „Vyhrazené“, popř. vyšším (v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti v platném znění).

V rámci Policie ČR spadá do systému kontroly v oblasti odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu i činnost dalších subjektů mimo Policii ČR. V první řadě se jedná o funkci státních zastupitelství, která vykonávají dozor v trestní věci. Policejní orgán je povinen umožnit státnímu zástupci, aby mohl osobně a soustavně sledovat postup trestního řízení a být osobně přítomen kterémukoliv procesnímu úkonu.

K vnějším kontrolním mechanismům patří také funkce soudce, který v přípravném řízení na návrh státního zástupce nařizuje odposlech a záznam telekomunikačního provozu. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a musí být odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje.

2.2.5 Výpisy o uskutečněném telekomunikačním provozu

Provozní a lokalizační údaje operátoři poskytují v souladu s ustanovením § 88a zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 265/2001 Sb., soudci (předsedovi senátu), v přípravném řízení státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu.

Odhalování trestné činnosti a ochrana bezpečnosti obyvatel České republiky před pachateli trestných činů se děje ve veřejném zájmu. Aby tyto činnosti ve veřejném zájmu mohly být realizovány, je nezbytné, aby orgány činné v trestním řízení měly přístup k provozním a lokalizačním údajům, jelikož pachatelé trestných činů využívají k páčání trestné činnosti také sítě a služby elektronických komunikací.

Přístup k provozním a lokalizačním údajům podle § 88a tr. ř. je jedním z nejdůležitějších prostředků, který určuje směr a průběh trestního řízení a významnou měrou zrychluje, a tedy i zlevňuje, průběh trestního řízení. Pokud by orgány činné v trestním řízení neměly přístup k provozním a lokalizačním údajům, bylo by odhalování

pachatelů trestných činů páchaných za pomoci či prostřednictvím mobilních telefonů či internetu značně ztíženo a u některých typů trestné činnosti dokonce znemožněno.

Úkony podle § 88a tr. ř. zároveň představují kvalitativně mírnější zásah do práva na soukromí, neboť policie nezjišťuje obsah komunikace, zajímají ji pouze provozní a lokalizační údaje, které jsou operátoři povinni uchovávat v souladu se zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích.

Z podkladů útvarů SKPV KŘP byly vybrány exemplární případy trestné činnosti, které ilustrují variabilitu použití těchto úkonů a současně specifikují opodstatněnost použití úkonů s následným pozitivním dopadem na odhalování, vyšetřování, stíhání či případné odvrácení hrozby dokonání trestného činu nebo pokračování v páchání trestné činnosti (bez jejichž použití by bylo šetření značně ztíženo, případně znemožněno). Vybrané případy byly z důvodu ochrany osobních údajů anonymizovány.

Zločin vraždy dle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. i) tr. zákoníku, ve stádiu pokusu dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku:

Pachatel si na volně přístupné prostranství před panelovým domem donesl kyselinu sírovou o koncentraci 33 %, kterou si předem opatřil v úmyslu s ní usmrtit anebo alespoň vážně poranit svou bývalou přítelkyni, když vůči ní cítil zášť kvůli rozchodu a tomu, že si našla jiného partnera, ve snaze ztížit možnost svého rozpoznání si zakryl hlavu kapucí a čepicí s kšiltem a před domem vyčkával jejího příchodu z jejího bydliště, jakmile vyšla ven a nastoupila do služebního osobního automobilu, zaparkovaného poblíž domu, přistoupil k tomuto vozidlu, otevřel dveře u řidiče a poškozenou polil přesně nezjištěným množstvím kyseliny sírové na horní část těla, včetně hlavy, následně z místa utekl.

Výpisy z mobilních telefonů byly použity k ověření vyšetřovací verze, ke zmapování pohybu pachatele před i těsně po spáchání skutku, dále pro ověření a potvrzení výpovědí vyslychaných osob a také pro porovnání komunikací ze zajištěných mobilních telefonů.

Výpisy mobilních telefonů měly značný přínos při objasňování a usvědčování pachatele ze spáchané trestné činnosti.

Trestný čin šíření poplašné zprávy v jednočinném souběhu s přečinem neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací podle ust. § 357 odst. 2 a ust. § 230 odst. 1 tr. zákoníku:

Nejprve, v přesněji nezjištěné době, pachatel překonal bezpečnostní opatření ve formě hesla a neoprávněně získal přístup k internetovému připojení jedné základní školy přes IP adresu, skrze WIFI síť a následně, při dalším neoprávněném připojení odeslal ze svého zařízení, mobilního telefonu do e-mailové schránky Policejního prezidia České republiky nepravdivou poplašnou zprávu s textem, že na území konkrétního města bylo uloženo 10 výbušných zařízení v bezprostřední blízkosti 3 škol, 2 mateřských škol, magistrátu města, hotelu, nemocnice, sportovní arény a jednoho vozidla MHD, s tím, že bomby mají časový spínač a čas exploze je různý, čímž vyvolal bezpečnostní opatření výkonných organizačních článků Policie ČR, které provedly rozsáhlé pátrání po výbušných

zařízeních celkem v padesáti dvou objektech nacházejících se na území dotyčného města, což vedlo k nebezpečí vážného znepokojení části obyvatelstva, a které bylo zároveň poškozeno jako uživatel internetového připojení spadajícího do metropolitní sítě města.

Na základě provedených opatření a úkonů dle ust. § 88a tr. řádu a dle ust. § 158d odst. 1, odst. 3 tr. řádu a dle ust. § 66 Zákona o Policii ČR byl ustanoven a následně zadržen pachatel, a bylo proti němu zahájeno trestní stíhání dle ust. § 160 odst. 1 tr. řádu. Následně byl jmenovaný uznán vinným z uvedeného činu a odsouzen k úhrnnému trestu v délce 1 roku s podmínkou v délce trvání 18 měsíců.

Trestný čin krádeže vloupáním do objektů firem a benzinových čerpacích stanic podle ust. § 205 odst. 1 tr. zákoníku a ust. § 228 odst. 1

Počátkem roku 2013 začalo docházet ke zvýšenému nápadu trestné činnosti na úseku krádeže vloupáním do objektů firem a benzinových čerpacích stanic.

Ve věci byly vyžádány, dle § 88a tr. řádu, výpisy telekomunikačního provozu BTS¹, pokrývajících místa činu, kdy bylo analýzou těchto výpisů zjištěno, že se na místech vyskytují telefony shodných IMEI², ve kterých jsou vloženy SIM karty s různými účastnickými čísly.

Na základě tohoto zjištění byly vyžádány výpisy dle § 88a tr. řádu již na konkrétní SIM karty a IMEI mobilních telefonů, kdy další analýzou bylo zjištěno, že uvedené mobilní telefony jsou zapnuty vždy jen v dobu, kdy dochází ke krádežím vloupáním a jedná se o dvojice mobilních telefonů, které komunikují pouze mezi sebou navzájem a nejsou užívány k dalšímu telekomunikačnímu provozu.

I když pachatelé počali měnit jak SIM karty, tak mobilní telefony, dle způsobu provedení se podařilo natypovat skutky, kterých se skupina mohla dopouštět, opět byly vyžádány výpisy telekomunikačního provozu BTS, kdy se podařilo analýzou telekomunikačního provozu uvedené skutky propojit. Na nově zjištěné SIM a IMEI byly opět provedeny výpisy.

Z důvodu, že SIM karty byly anonymní, nedařilo se cca půl roku pachatele žádným způsobem ztotožnit. Z historie dvou SIM karet se podařilo zjistit, že tyto byly distribuovány do prodejny elektroniky a dotazem přímo na centrum této společnosti bylo zjištěno, že tyto si prostřednictvím E-shopu objednal na jméno své manželky jeden z později ustanovených pachatelů.

Po výše uvedeném ustanovení hlavního pachatele a jeho společníků bylo ve věci využito i oprávnění dle § 88 tr. řádu (odposlech a záznam telekomunikačního provozu), kdy i takto získané informace napomohly výraznou měrou k odhalení rozsáhlé majetkové trestné činnosti, které se skupina pachatelů dopouštěla na celém území České republiky, do které byl zapojen i policista (spolupráce s GIBS).

Škoda, která byla jednáním skupiny pachatelů způsobena činní cca 10.000.000,-Kč a došlo i k zatím nepravomocnému odsouzení.

Přechin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle ust. § 192 odst. 1, odst. 3, písm. b tr. zákoníku:

Podle § 158 odst. 3 tr. řádu byly v roce 2015 zahájeny úkony trestního řízení ve věci neznámý pachatel – „Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií“, neboť na podkladě zjištěných skutečností a zaslaných materiálů je dostatečně odůvodněn závěr, že neznámým

¹ základové stanice, anglicky: base transceiver station

² unikátní číslo přidělené výrobcem mobilnímu telefonu, čísla IMEI mobilních telefonů jsou mobilními operátory uložena v interních systémech, po nahlášení krádeže mobilního telefonu operátoru je možné dané IMEI zablokovat pro použití v mobilní síti.

pachatelem, mohl být spáchán přečin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192/1,2 alinea 1 trestního zákoníku tím, že za pomoci počítačové sítě Internet odeslal ze zřízené emailové schránky v osmi případech na různé emailové schránky zprávy obsahující fotografie s tematikou dětské pornografie.

Výše uvedená komunikace byla zjištěna na základě šetření Policie ČR, která prováděla šetření ve věci přečinu „Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií“ podle ustanovení § 192 odst. 2, odst. 3, písm. b tr. zákoníku. Na základě příkazu ke zjištění údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu dle § 88a odst. 1 tr. řádu vydaným soudcem Okresního soudu a dalším šetřením bylo zjištěno, že za pomoci této emailové adresy byly získávány a přeposílány materiály (fotografie) s tematikou dětské pornografie. Konkrétně bylo v daném období s touto tematikou přijato devět emailových zpráv od různých odesílatelů a dále bylo z této emailové schránky odesláno osm emailových zpráv s tematikou dětské pornografie.

Následným šetřením u společnosti Seznam. cz a.s. bylo zjištěno, že předmětná emailová adresa byla registrována anonymně a k rozšíření kapacity této emailové schránky byla použita SMS zaslána z ustanoveného tel. čísla. Dalším šetřením bylo zjištěno, že toto tel. číslo užívá podezřelý.

V rámci šetření k dotyčné emailové adrese byl zdejší oddělením Policie ČR proveden podnět na okresní státní zastupitelství k vydání návrhu příkazu k zajištění údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu dle § 88a odst. 1 tr. řádu, formou detailního výpisu telekomunikačního provozu s užitím § 158d odst. 3 trestního řádu. Na základě tohoto podnětu byl Okresním soudem vydán příkaz ke zjištění a sdělení údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu dle § 88a odstavec 1 tr. řádu k předmětné emailové adrese. Zároveň bylo Okresním soudem vydáno povolení ke sledování osob a věcí dle § 158d odstavec 1, odstavec 3, odstavec 4 tr. řádu ke zjištění obsahu a záznamů uchovaných v předmětné emailové adrese.

Na základě výše uvedeného příkazu a povolení bylo ze strany Policie ČR provedeno šetření a výsledek šetření byl doručen na příslušnou součást Policie ČR k dalšímu opatření. Součástí postoupeného spisového materiálu byla i příloha 1 ks DVD na kterém je zadokumentován obsah předmětné emailové schránky. Vyhodnocením obsahu DVD bylo zjištěno, že z této emailové schránky byly od roku 2011 do současnosti odesílány a přijímány emailové zprávy, které obsahují jen pornografii. Součástí této komunikace bylo odesláno 12 emailových zpráv a to 11 různým příjemcům, které tyto emailové zprávy obsahovaly fotografie s tematikou dětské pornografie. Taktéž na tuto emailovou schránku bylo přijato 7 emailových zpráv s fotografiemi obsahující dětskou pornografii.

Proti podezřelému., bylo zahájeno podle § 160 odstavec 1 tr. řádu trestní stíhání pro:

- 1) - přečin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1 trestního zákoníku,
- 2) - přečin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 3 trestního zákoníku.

2.3 Sledování osob a věcí

2.3.1 Právní a interní úprava platná v roce 2015

Příslušné policejní orgány postupují v oblasti sledování osob a věcí v souladu s právní úpravou a právními normami a interními předpisy, platnými v roce 2015:

- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),

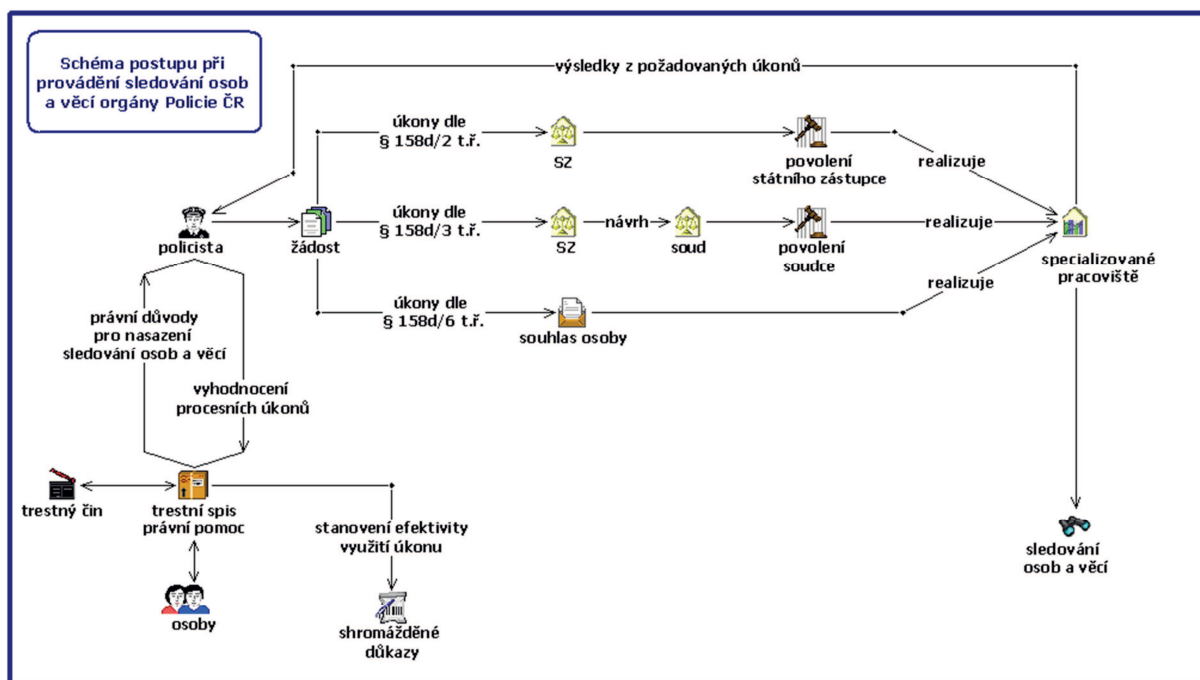
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů,
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR.

2.3.2 Oprávněný subjekt a postup při realizaci sledování osob a věcí

Oprávněným subjektem k vyžadování sledování osob a věcí jsou policisté zařazení v oprávněných útvarech, kterými jsou útvar nebo organizační článek služby kriminální policie a vyšetřování.

Písemnou žádost schválenou služebními funkcionáři i písemné povolení státního zástupce nebo soudce předloží policejní orgán specializovanému pracovišti, se kterým byla žádost projednána. Na základě těchto dokumentů založí specializované pracoviště spis sledování, ve kterém eviduje veškeré písemnosti vzniklé v souvislosti s prováděním akce.

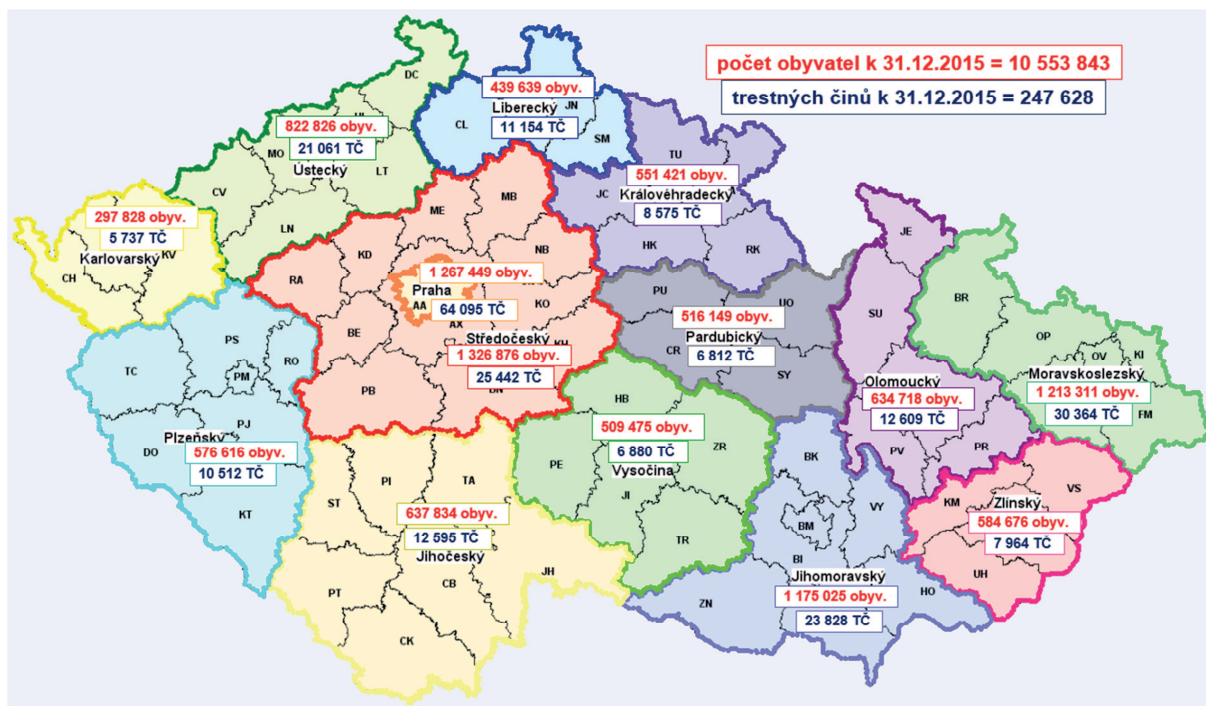
Specializované pracoviště provádí sledování osob a věcí v rozsahu definovaném v písemném povolení státního zástupce či soudce. Získané informace zpracovává do písemné zprávy pro vyžadujícího pracovníka či provádí dokumentaci pomocí technických prostředků a jejich evidenci vede ve spise sledování. Spisy sledování a dokumentace pořízené technickými prostředky se archivují po dobu stanovenou zvláštním předpisem, po jejím uplynutí se předepsaným způsobem zničí. *(viz obrázek „Schéma postupu při provádění sledování osob a věcí orgány Policie ČR“).*

3 STATISTICKÉ VYHODNOCENÍ

3.1 Vyhodnocení trestné činnosti a trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. na území České republiky

V roce 2015 bylo v České republice Policií ČR evidováno celkem 247 628 trestných činů, což ve srovnání s rokem 2014 představuje pokles o 41 032 (tj. o 14,2 %) trestných činů. Celkem bylo objasněno (včetně dodatečné objasněnosti) 126 083 skutků. K 31. 12. 2015 bylo trestně stíháno 101 883 osob, což je o 12 728 osob méně (tj. 11,1 %), než v předešlém roce.

Poznámka: počet obyvatel dle údajů Českého statistického úřadu

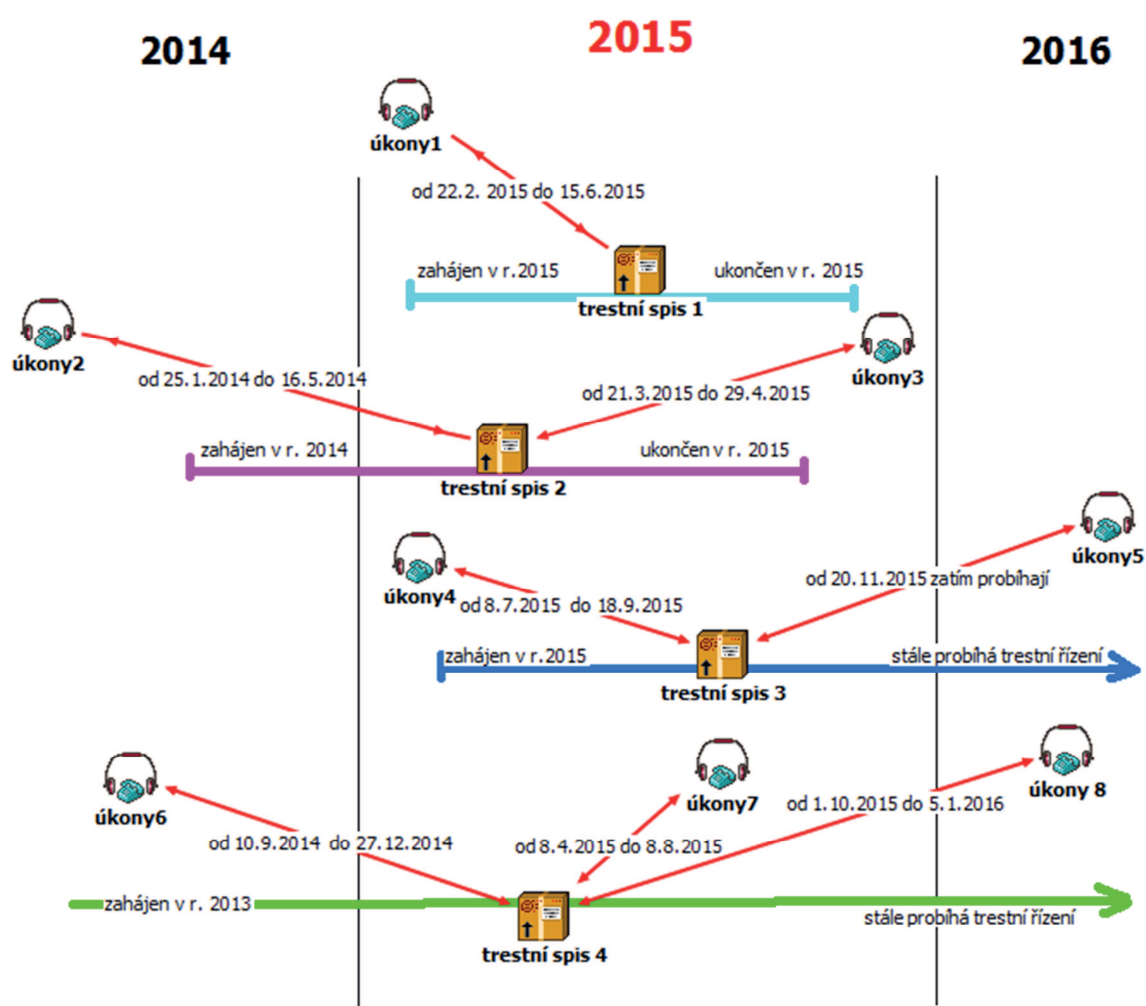
Z hlediska celé struktury územního členění Policie ČR bylo v roce 2015 nejvíce trestných činů registrováno na území hl. m. Prahy, jednalo se o 64 095 trestných činů (tj. 25,9 %), následoval Moravskoslezský kraj s 30 364 trestnými činy (tj. 12,3 %) a kraj Středočeský s 25 442 trestnými činy (tj. 10,3 %). Nejméně trestných činů bylo spácháno na území kraje Karlovarského, tedy kraje s nejnižším počtem obyvatel, jednalo se o 5 737 trestných činů (tj. 2,3 %).

Poměr trestných činů na počet obyvatel v jednotlivých krajích je jednoznačně nejvyšší na území hl. m. Prahy, s velkým odstupem následuje kraj Ústecký, Liberecký a Moravskoslezský.

3.1.1 Statistické vyhodnocení využívání úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. v rámci trestních spisů

Úkony nasazené dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. byly v roce 2015 použity v rámci trestních spisů Policie ČR SKPV evidovaných v IS ETŘ (evidence trestního řízení). Evidovanými trestními spisy rozumíme tzv. „živé“ spisy, které zahrnují kompletní nápad trestních spisů v roce 2015 (s výjimkou spisů vyřízených ve „zkráceném přípravném řízení“), spisy převedené z uplynulých let a spisy obnovené. Pro tuto část analýzy není podstatné, zda byly v roce 2015 ukončeny či nikoliv.

K souboru spisů „živých“ v libovolné části roku 2015 (bez ohledu na to, ve kterém roce byly započaty, a kdy budou ukončeny), je vztažena množina úkonů ukončených pouze v roce 2015 (bez zřetele na to, kdy byly úkony započaty).

Trestní spis 1: úkony 1 i spis lze kompletně vyhodnotit ve sledovaném období, tedy v roce 2015

Trestní spis 2: úkony 2 byly vyhodnoceny v r. 2014, úkony 3 i celý spis ve sledovaném období v r. 2015

Trestní spis 3: úkony 4 se vyhodnocují ve sledovaném období v r. 2015, úkony 5 budou vyhodnoceny v r. 2016, celý spis při vlastním ukončení

Trestní spis 4: úkony 6 se vyhodnocovaly v r. 2014, úkony 7 ve sledovaném období r. 2015 a úkony 8 budou vyhodnoceny v r. 2016, spis při ukončení

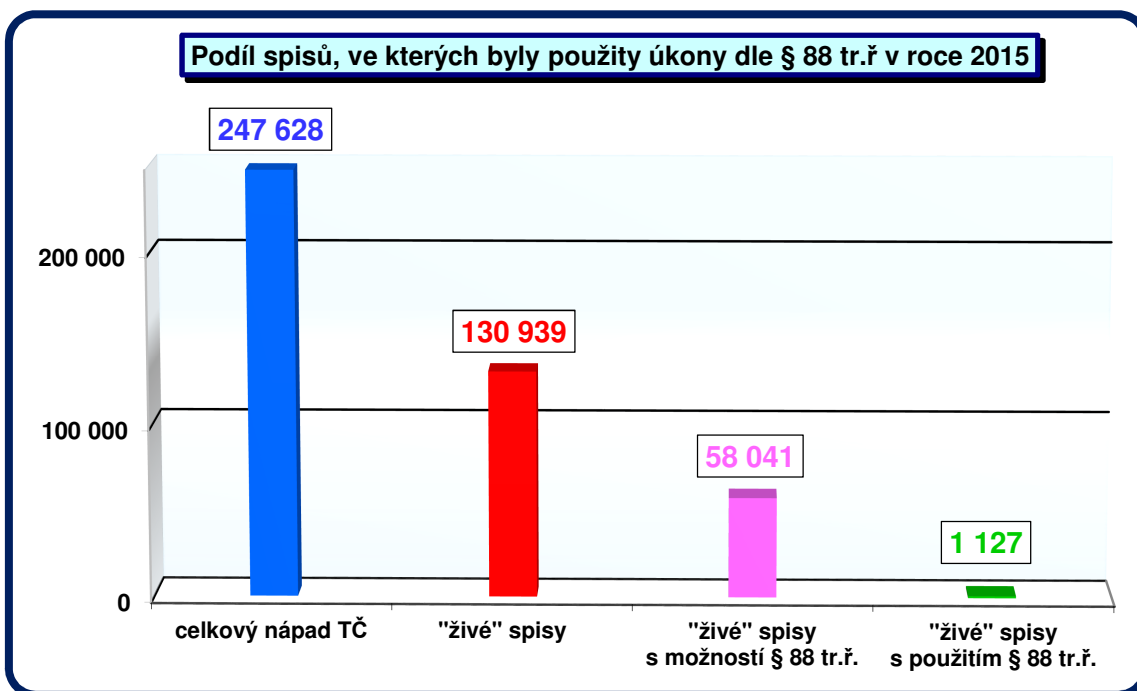
V rámci jednoho spisu bývají mnohdy odposlechy, resp. sledování osob a věcí ukončovány ve více letech, tento spis pak bývá vykazován opakovaně, tudíž meziroční srovnání počtu spisů není relevantní. Proto je počet spisů s úkony nutné považovat za orientační, ve skutečnosti se jedná o nižší hodnotu.

V roce 2015 byly z celkového počtu 130 939 „živých“ trestních spisů předmětné úkony nasazeny pouze v 1 681 (tj. 1,3 %) spisech, z toho se jednalo o 1 127 spisů s odposlechy a 1 111 spisů se sledováním osob a věcí. Z uvedeného je zřejmé, že v některých trestních spisech byly použity kumulativně jak úkony dle § 88 tr. ř., tak i dle § 158d tr. ř.

V porovnání s rokem 2014 došlo k poklesu trestních spisů, v rámci nichž byly nasazeny úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. o 180 spisů.

3.1.1.1 Trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř.

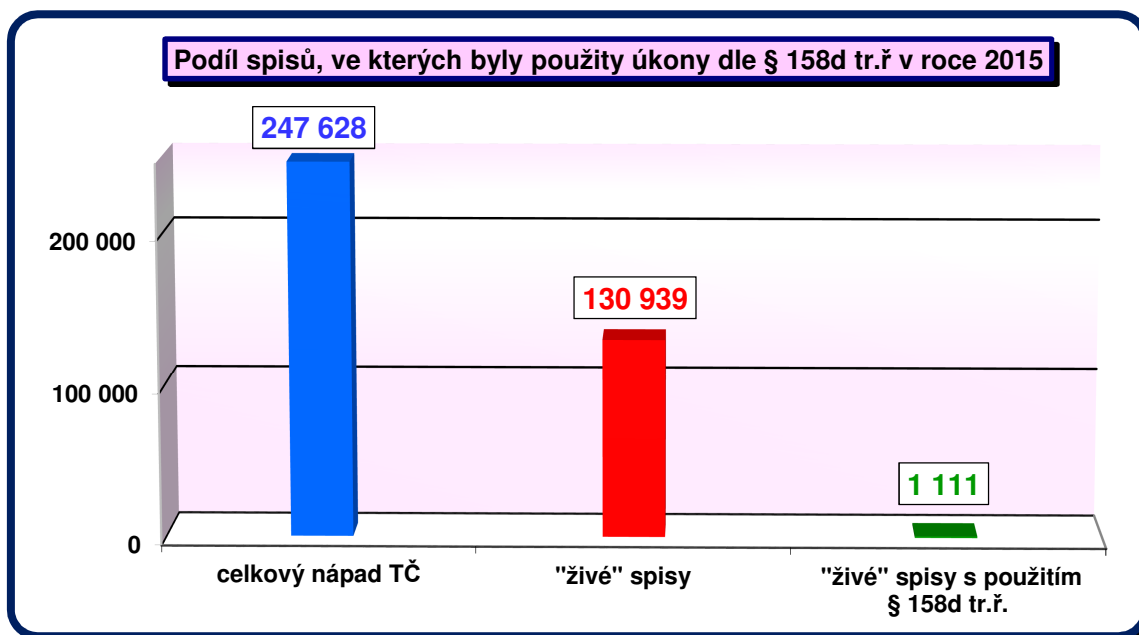
V rámci Policie ČR byly nasazeny úkony dle § 88 tr. ř. u 0,9 % spisů z celkového počtu „živých“ spisů a u 1,9 % spisů z těch, které splňovaly právní podmínky pro využití těchto úkonů. Nejvyšší procento v používání těchto prostředků pro odhalování trestné činnosti vykazují útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností, zejména ÚOOZ a NPC.

3.1.1.2 Trestní spisy s úkony dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.

Nasazení operativně pátracího prostředku sledování osob a věcí umožňuje ustanovení § 158b tr. ř. za podmínek uvedených v § 158d tr. ř.

V rámci celé České republiky byly nasazeny úkony dle § 158d tr. ř. u 1 111 spisů, což je 0,8 % z celkového počtu „živých“ spisů. Tento institut může být použit v trestním řízení o úmyslném trestném činu, jedná se tedy o většinu „živých“ spisů Policie ČR SKPV. Nejvyšší procento používání těchto prostředků vykazují, tak jako u odposlechů, útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností, zejména ÚOOZ a NPC.

3.2 Využívání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

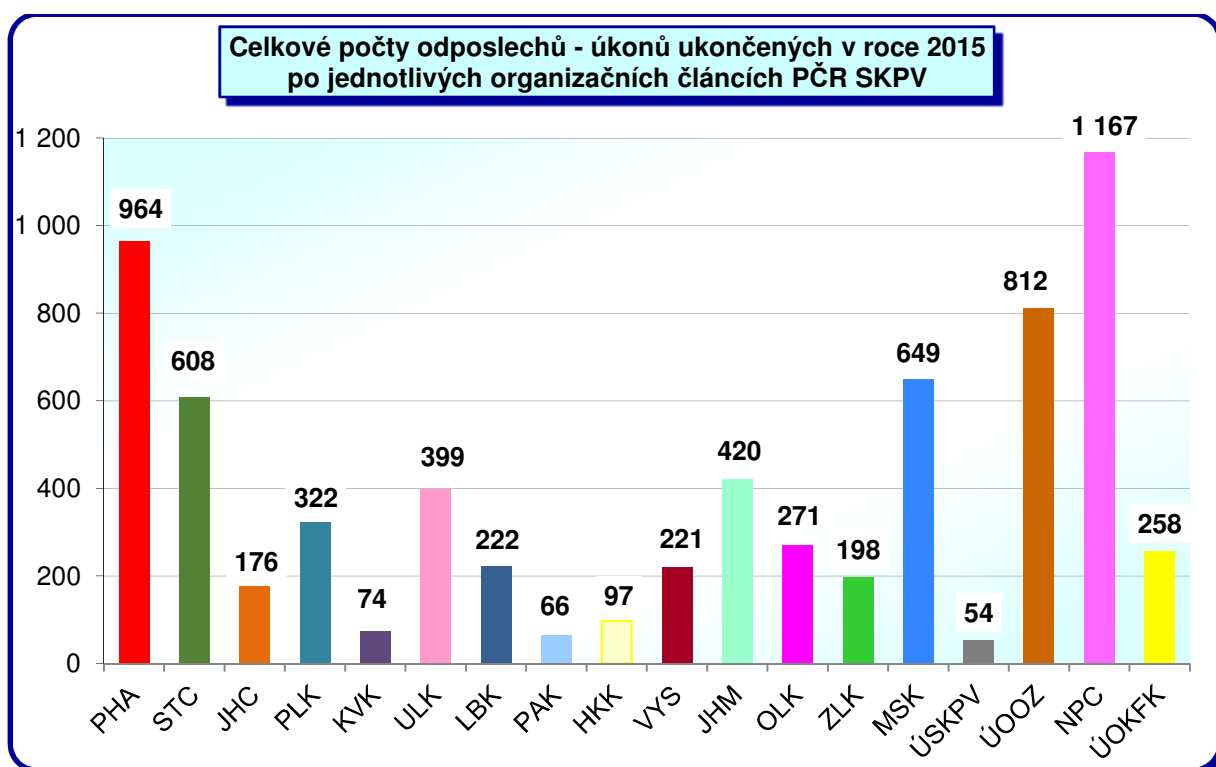
3.2.1 Počty odposlouchávaných linek a osob

V rámci celé České republiky bylo v souladu s § 88 odst. 1, 5 tr. ř. v roce 2015 Policií ČR SKPV ukončeno celkem 6 978 nasazených úkonů, což představuje odposlechy a záznamy hovorů uskutečňovaných prostřednictvím mobilních a pevných telefonních stanic, komunikaci s využitím telefaxu i jiného telekomunikačního zařízení, včetně komunikace prostřednictvím sítě Internet (dále jen „linky“).

Z celkového počtu 6 978 ukončených odposlechů v roce 2015, připadlo 4 687 úkonů (tj. 67,2 %) na SKPV KŘP, zbývajících 2 291 (tj. 32,8 %) úkonů, vyžádaly útvary SKPV ÚCP.

Je nezbytné upozornit na skutečnost, že trestná činnost často přesahuje hranice jednoho území. Zvláště pro SKPV KŘP hl. m. Prahy je pak typická součinnost s ostatními útvary, kdy v mnohých případech jsou nasazené úkony vykazovány na SKPV KŘP hl. m. Praha, ačkoli informace z provedených úkonů nakonec sloužily jinému organizačnímu celku Policie ČR SKPV. Typicky to platí u trestné činnosti na úseku toxikománie, kdy „varny“ pervitinu a sklady prekurzorů se nachází mimo území hlavního města, ale k prodeji dochází v Praze.

Stran absolutního počtu odposlouchávaných linek, jednoznačně nejvyšší počty odposlechnů za rok 2015 vykazuje NPC (1 167 linek), SKPV KŘP hl. m. Prahy (964) a ÚOOZ (812).

Policie ČR SKPV jako celek, vykazuje průměrně 6,2 odposlouchávaných linek na jeden spis. Nejvyšší podíl je zaznamenán u NPC, jedná se o 24,8 odposlouchávaných linek na jeden spis, následuje ÚOOZ s 12,5 linkami na spis. Z hlediska SKPV KŘP je poměr odposlouchávaných linek na spis nižší, pohybuje se v rozpětí od 2,6 do 6,6 odposlouchávaných linek.

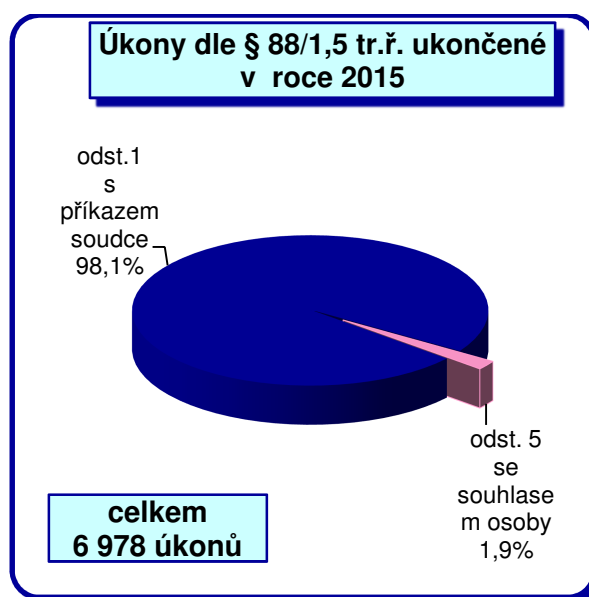
V roce 2015 bylo vykázáno 4 540 odposlouchávaných osob, přičemž tento počet je nutno považovat pouze za orientační, ve skutečnosti se jedná o nižší hodnotu. Z důvodu absence osobních údajů v systému MU II dochází k vícečetnému vykázání osob v případě nejednotnosti zápisu čísla jednacního, nasazení úkonů různými útvary PČR na tutéž osobu nebo ukončení odposlechu na jednu osobu vícekrát v jednom roce.

Nejvyšší počet odposlouchávaných osob byl zaznamenán u NPC (750), SKPV KŘP hl. m. Prahy (607 osob) a ÚOOZ (587).

3.2.2 Odposlechy se souhlasem osoby a s příkazem soudce

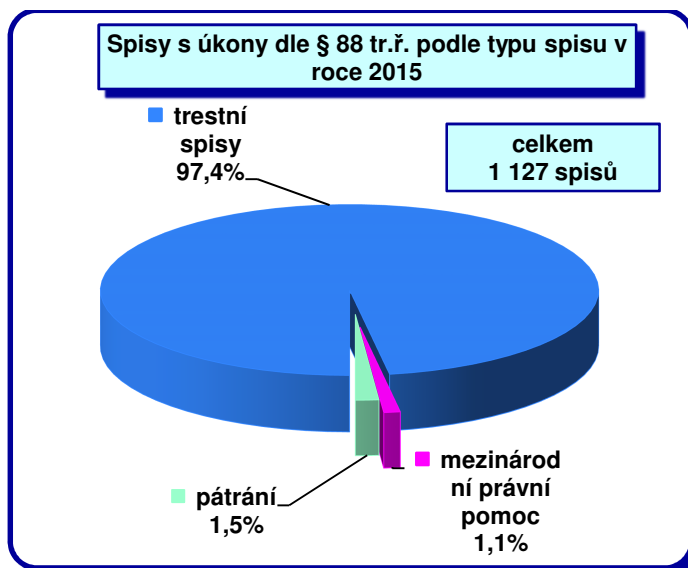
Dle § 88 odst. 5 tr. ř. je možno nasadit odposlech se souhlasem uživatele odposlouchávané stanice pouze u taxativně vymezených trestných činů, na něž se vede trestní řízení. V roce 2015 představovaly úkony realizované se souhlasem odposlouchávané osoby 1,9 % ze všech odposlouchávaných linek.

Z celkového počtu 4 687 odposlechů evidovaných u SKPV KŘP jich bylo 135 (tj. 2,9 %) vyžádáno se souhlasem odposlouchávané osoby. Z pohledu SKPV KŘP byl nejvyšší podíl těchto odposlechů zaznamenán u SKPV KŘP hl. m. Prahy (63 úkonů, tj. 6,5 % odposlechů vyžádaných útvary tohoto KŘP).

3.2.3 Spisy s odposlechy členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc a pátrání)

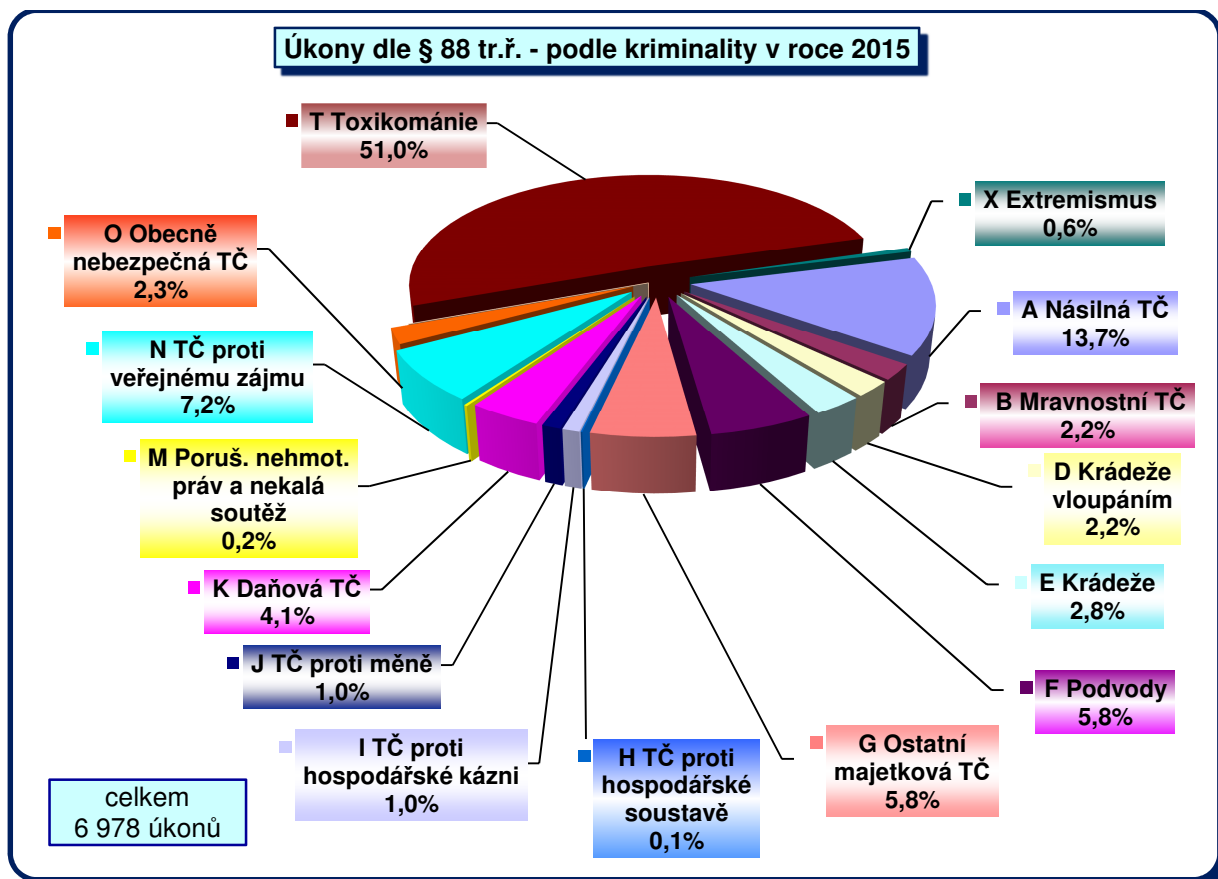
Odposlechy byly použity v 1 098 (tj. 97,4 %) trestních spisech. Spisy s mezinárodní právní pomocí a pátráním tvořily minimum.

3.2.4 Využívání odposlechů na jednotlivé druhy trestné činnosti

V případě, že mají být využity úkony odposlechu, musí vždy alespoň jeden trestný čin v rámci spisu opravňovat k jejich nasazení (viz § 88 tr. ř.). Statisticky se tedy může stát, že odposlech bude vykázán i na trestný čin, na který „samostatně“ odposlech použít nelze, to ovšem v žádném případě neznamená, že odposlech byl nařízen na základě vazby pouze k tomuto méně závažnému trestnému činu. V těchto případech je potřebné nařízený odposlech vztahovat vždy k nejzávažnějšímu trestnému činu ve smyslu ustanovení § 88 odst. 1 tr. ř., resp. odst. 5, pouze k vybraným trestným činům.

Při analyzování jednotlivých druhů trestné činnosti, na které byly odposlechy nasazeny, lze konstatovat, že největší podíl tvořily odposlechy použité na toxikománii 3 890 (tj. 51 %) úkonů, na násilnou trestnou činnost (1 041, tj. 13,7 %), trestnou činnost proti veřejnému zájmu (547, tj. 7,2 %), ostatní majetkovou trestnou činnost (444, tj. 5,8 %) a podvody (443, tj. 5,8 %). Úkony použité na další druhy trestné činnosti se pohybovaly pod hranicí 5 %.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Graf zachycuje podíly jednotlivých druhů trestné činnosti, k jejichž šetření byly odposlechy využity.

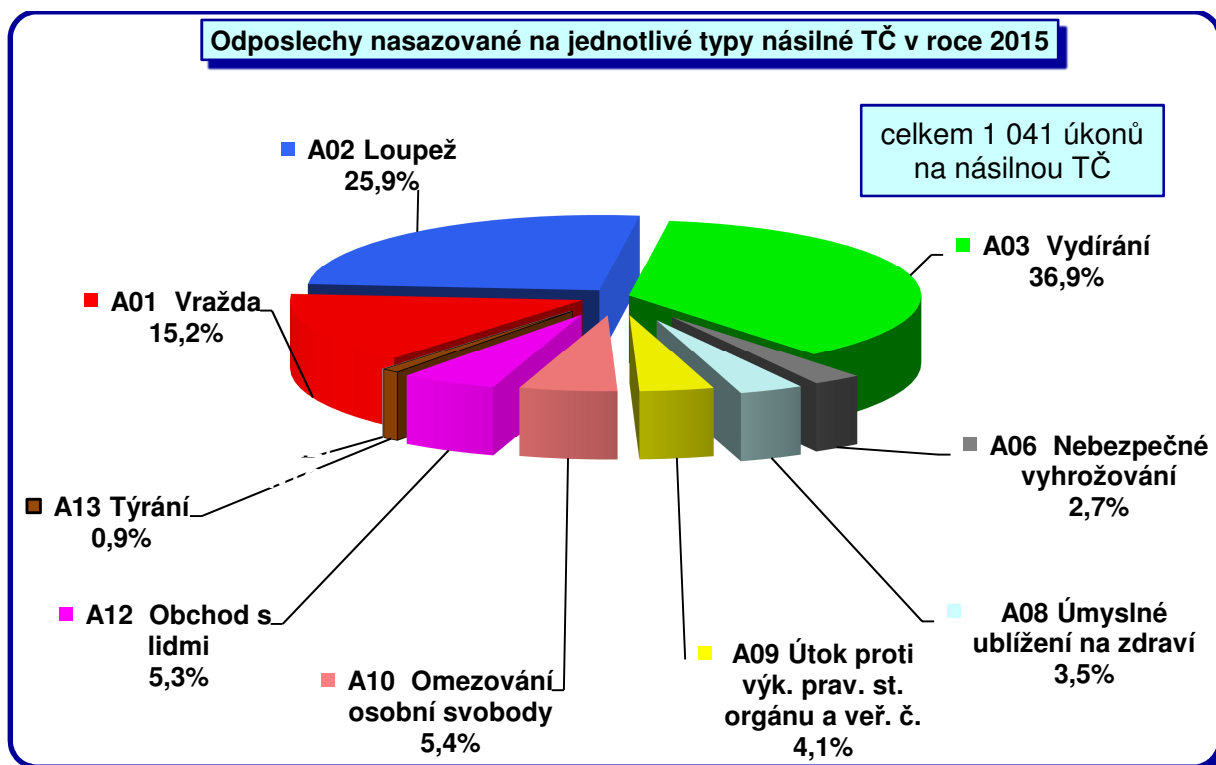
Z hlediska nejpočetněji zastoupené trestné činnosti – **toxikománie**, na kterou byly úkony nasazeny, se na první místo logicky řadí NPC (1 167 úkonů). S velkým odstupem následovala SKPV KŘP Moravskoslezského kraje (427), SKPV hl. m. Prahy (392) a SKPV KŘP Středočeského kraje (369), přičemž u všech SKPV KŘP krajů, bylo nejvíce odposlechlů použito právě na tento druh trestné činnosti.

Stejně jako v předchozích letech, tak i v roce 2015, vykázal na násilnou trestnou činnost nejvíce úkonů ÚOOZ (367). Na ÚOOZ bylo rovněž registrováno nejvíce úkonů použitých na trestnou činnost proti veřejnému zájmu (370 úkonů), na obecně nebezpečnou trestnou činnost (136 úkonů), ostatní majetkovou trestnou činnost (135 úkonů), extremismus (34 úkonů) a trestné činy proti hospodářské soustavě (6 úkonů).

Na **daňovou trestnou činnost** (141 úkonů) a trestnou činnost proti hospodářské kázni (37 úkonů) použil nejvíce úkonů ÚOKFK.

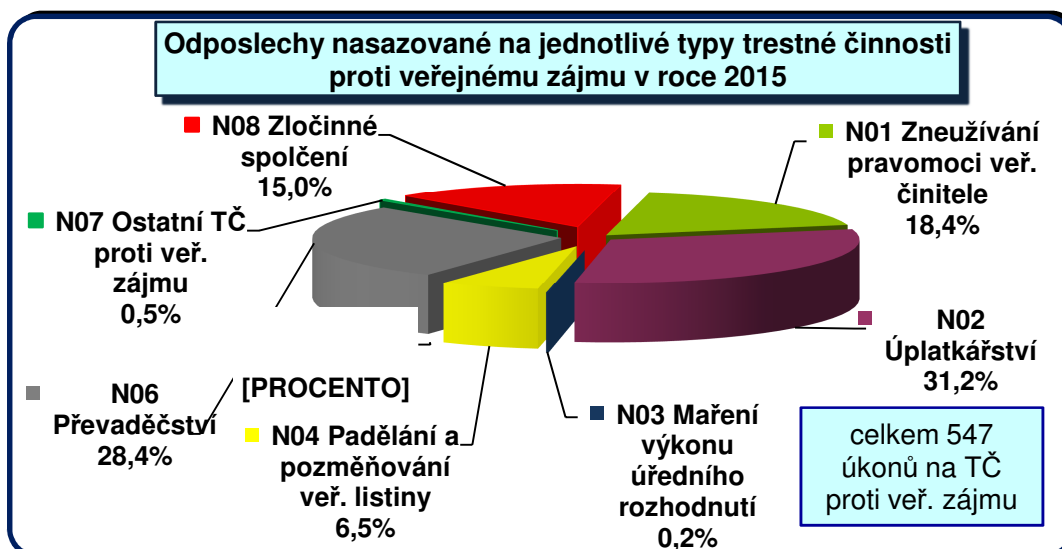
Z hlediska počtu nasazených odposlechlů na jednotlivé druhy trestné činnosti se za toxikománii řadí **násilná trestná činnost**, vzhledem k nejvyšším počtům nutno hovořit především o trestných činech vydírání (396 úkonů), následují loupeže (278) a vraždy (163).

Nejvíce odposlechů na vydírání (229), obchod s lidmi (51) a útok proti výkonu pravomoci státního orgánu a veřejného činitele (44) nasadil ÚOOZ.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Z hlediska počtu úkonů následují po toxikománii a násilné trestní činnosti odposlechy použité na **trestnou činnost proti veřejnému zájmu**. V této kategorii se jednalo zejména o úplatkářství (202), převaděčství (184), zneužívání pravomoci veřejného činitele (119), zločinné spolčení (97) a padělání a pozměňování veřejné listiny (42). Odposlechy na převaděčství (184), zločinné spolčení (94), úplatkářství (93), zneužívání pravomoci veřejného činitele (43) a padělání a pozměňování veřejné listiny (36) používal nejfrekventovaněji ÚOOZ. Na úplatkářství (57) a zneužívání pravomoci veřejného činitele (29) využívalo odposlechy nejhojněji ÚOKFK.

U odposlechů použitých v kategorii **ostatní majetková trestná činnost** se jednalo zejména o legalizaci výnosů z trestné činnosti (295), podílnictví a překupnictví (67) a poškozování cizí věci (45). Na legalizaci výnosů z trestné činnosti (85) a na poškozování cizí věci (38) vykázal nejvíce odposlechů ÚOOZ, na podílnictví a překupnictví SKPV KŘP Středočeského kraje (22).

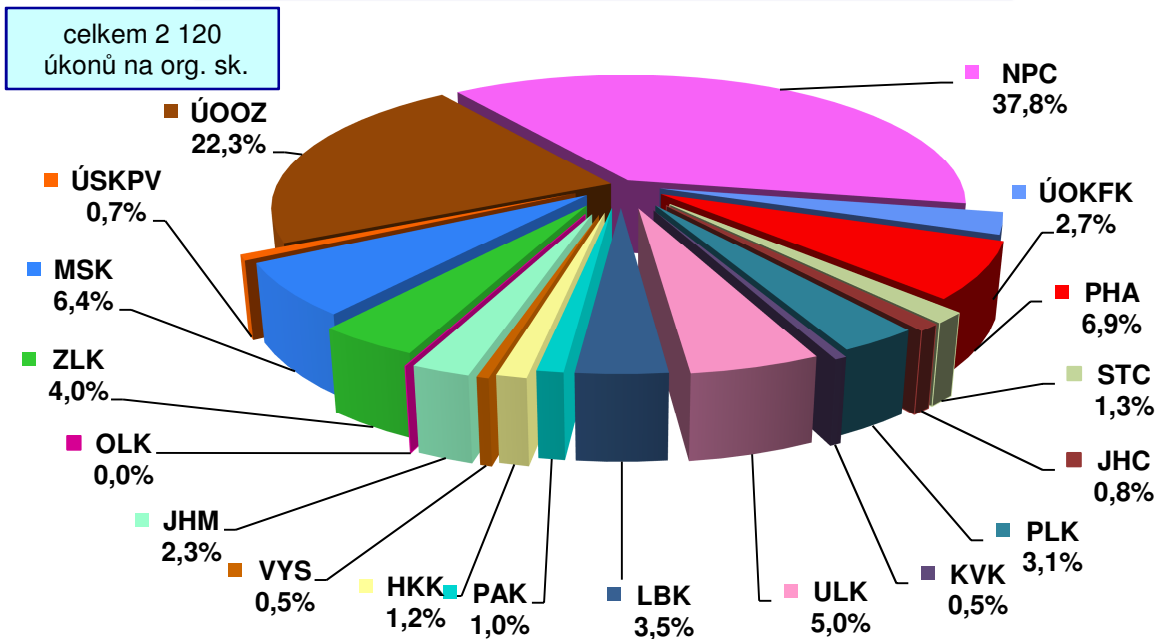
3.2.5 Vyhodnocení odposlechů v souvislosti s organizovanou skupinou

Vedle hodnocení využívání odposlechů z hlediska druhů trestné činnosti je nutno mít na zřeteli také další důležitý aspekt, a tím je organizovanost trestné činnosti.

Za úkony použité na trestnou činnost s prvkem organizovanosti jsou pro potřeby této Analýzy považovány úkony, u nichž lze organizovanost chápat v nejširším slova smyslu. Patří sem tedy úkony na trestné činy páchané ve prospěch organizované zločinecké skupiny dle § 129 tr. z., úkony použité na šetření trestné činnosti páchané, v zákoně nedefinovanou organizovanou skupinou (jako člen organizované skupiny, kdo trestný čin zorganizuje, kdo se spolčí, srotí, účastní se činnosti skupiny), a na další ustanovení tr. z. v případech, že čin pachatel spáchá nejméně se dvěma osobami.

V souvislosti s pácháním trestné činnosti organizovanými skupinami byly úkony dle § 88 tr. ř. využity ve 30,4 % všech nasazených odposlechů.

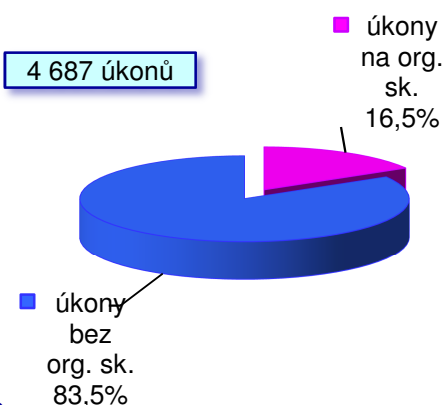
Úkony dle § 88 tr. ř. - na organizované skupiny po jednotlivých organizačních celcích v roce 2015

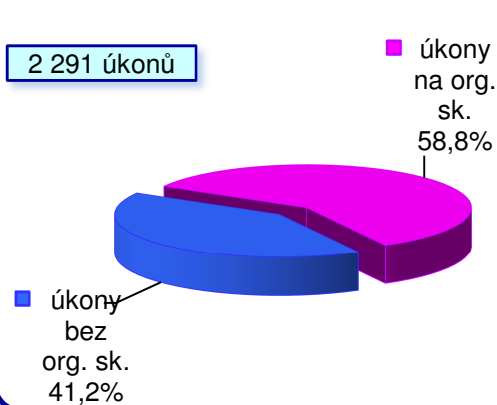
Útvary s celostátní působností souhrnně vykazují, vzhledem k celkovému množství odposlechů, vyšší podíl odposlechů použitých na organizovanou kriminalitu. Větší množství odposlechů na organizované skupiny je registrováno zejména u NPC a ÚOOZ, odposlechy NPC představují 37,8 % ze všech úkonů na organizovanou trestnou činnost, u ÚOOZ se jedná o 22,3 %.

Útvary SKPV KŘP označily použití odposlechů na organizované skupiny pouze u 16,5 % z nich, u útvarů SKPV ÚCP činil tento podíl 58,8 %.

Úkony dle § 88 tr. ř. podíl org. skupin SKPV KŘP v roce 2015

Úkony dle § 88 tr. ř. podíl org. skupin SKPV ÚCP v roce 2015

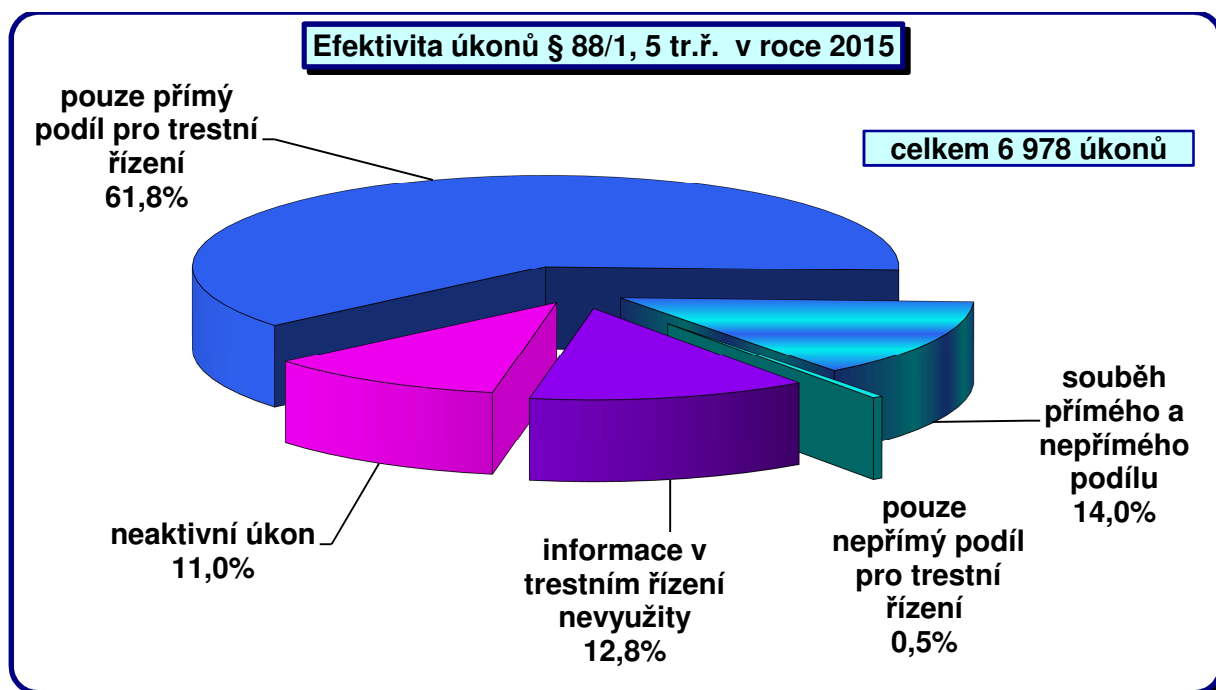
3.2.6 Vyhodnocení efektivity odposlechů v rámci trestního řízení

Efektivitu úkonů nasazených dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. i dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. lze vyhodnotit na základě níže definovaných kategorií:

1. Aktivní - úkon byl aktivován (zahájen, nasazen) ze strany specializovaného pracoviště a byly jím zjištěny informace. U úkonů, které byly aktivní, se dále detailněji vyhodnocuje, jaký měly přínos. Je možno zvolit „přímý podíl pro trestní řízení“, „nepřímý podíl pro trestní řízení“ či „ztotožnění osoby“. První dvě kategorie lze přiřadit jak samostatně, tak i kumulativně. „Ztotožnění osoby“ se vždy vybírá společně s uvedenými prvními dvěma kategoriemi. „Úkonem zjištěné informace nevyužity“ lze vybrat pouze samostatně.
2. Neaktivní - (v případě, že je zvolena tato kategorie, není již možno vybrat jinou kategorii efektivity)
 - a. neaktivní úkon - specializované pracoviště Policie ČR požadavek k realizaci úkonu přijalo, úkon byl realizován (k realizaci úkonu byly nasazeny síly a prostředky specializovaného pracoviště), ale nebyly pořízeny žádné záznamy pro trestní řízení. Např. mobilní telefon byl neaktivní, zájmová osoba se nezdržovala na území ČR a podobně.
 - b. úkon nerealizován - specializované pracoviště Policie ČR požadavek k realizaci úkonu přijalo, přesto nedošlo k realizaci úkonu. Po celou dobu platnosti souhlasu nebo příkazu justičního orgánu nebyly k realizaci úkonu nasazeny žádné síly a prostředky specializovaného pracoviště (z technických, kapacitních nebo jiných důvodů). K pořízení jakýchkoliv záznamů tedy nedošlo (ani dojít nemohlo).
3. Přímý podíl pro trestní řízení – informace byly, jsou či budou využity:
 - a. jako důkaz v tomto trestním řízení - získané informace mohou sloužit jako důkaz v rámci prováděného trestního řízení,
 - b. pro taktiku a další průběh vyšetřování - získané informace mohou být důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci prováděného trestního řízení,
 - c. k odvrácení trestného činu - získané informace úspěšně napomohly odvrátit spáchání (přípravy, pokusu, dokonání) trestného činu,
 - d. k zadržení pachatele trestné činnosti - získané informace úspěšně vedly k zadržení pachatele trestné činnosti.
4. Nepřímý podíl pro trestní řízení – získanými informacemi byla zjištěna:
 - a. nová trestná činnost pachatele - byly získány informace o jiné trestné činnosti pachatele, která původně nebyla předmětem prováděného trestního řízení,

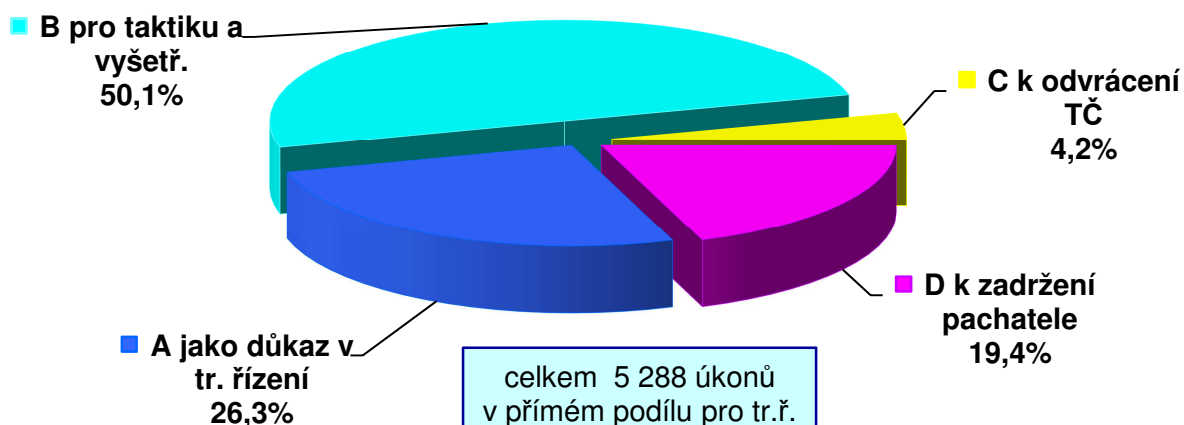
- b. jiná trestná činnost třetích osob - byla zjištěna jiná trestná činnost třetích osob, které původně nebyly předmětem prováděného trestního řízení.
5. Úkon vedl ke ztotožnění osoby - realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa (např. anonymní SIM karta). Získané informace vedly:
- k zproštění zájmu pro vedené trestní řízení,
 - k potvrzení zájmu pro vedené trestní řízení.
6. Úkonem zjištěné informace nevyužity - nebyly zjištěny informace, které by byly příslušným způsobem využitelné (= neefektivní úkon).

Téměř 62 % odposlechnů poskytlo kriminalistům informace označené kategorií přímý podíl pro trestní řízení (bez souběhu s nepřímým podílem). Dalších 14 % úkonů bylo kriminalisty zařazeno současně do přímého i nepřímého podílu pro trestní řízení a v 0,5 % pouze do nepřímého podílu pro trestní řízení. Celkově tedy byla účinnost z hlediska přímého, nepřímého či současně obou těchto podílů vykázána ve více než 76 % odposlechnů. Informace získané takřka v 13% úkonů nebyly v trestním řízení využity, v těchto případech by pak bylo možno dané úkony považovat za neefektivní. Zbývajících 11 % úkonů bylo neaktivních, resp. nerealizovaných.

Společně s přímým, případně i nepřímým podílem pro trestní řízení, byly vykazovány případy ztotožnění osoby. V 465 případech vedly úkony ke ztotožnění osoby, kdy realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen, a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa. Pouze v jednom případě došlo za využití odposlechnů ke zproštění zájmu o tuto osobu.

Efektivita úkonů dle § 88/1, 5 tr.ř. - přímý podíl pro trestní řízení v roce 2015

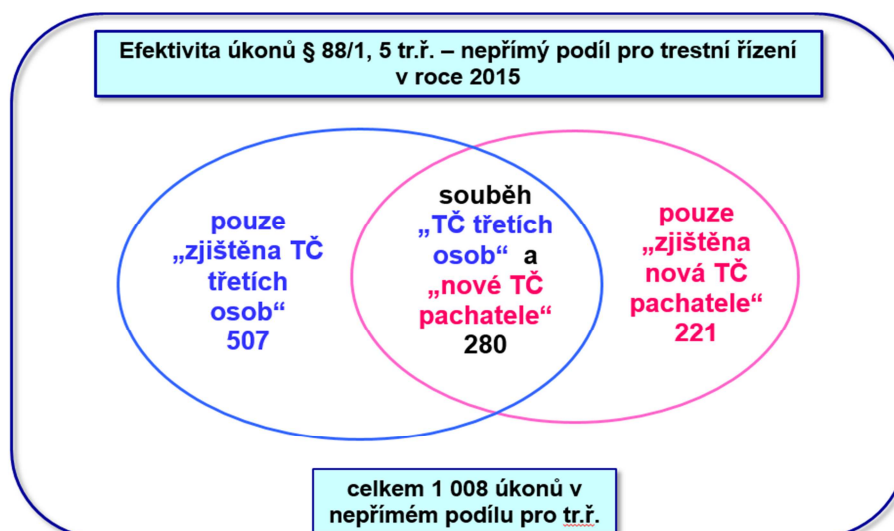
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Přímý podíl pro trestní řízení lze dle zvoleného sledování efektivity rozdělit do čtyř kategorií. U odposlechnů vyhodnocených v přímém podílu pro trestní řízení byl zaznamenán velký počet souběhů, dle uvedené metodiky kriminalisté při vyplňování efektivity volili kombinace těchto 4 kategorií. Nejčastěji (50,1 %) byly získané informace kvalifikovány jako důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci realizovaného trestního řízení. U 26,3 % úkonů mohly získané informace sloužit jako důkaz v prováděném trestním řízení a v 19,4 % vedly k zadržení pachatele trestné činnosti. Kategorie odvrácení trestného činu je v přímém podílu zastoupena 4,2 %.

Při hodnocení efektivity jednotlivých kategorií přímého podílu pro trestní řízení z pohledu SKPV ÚCP oproti útvarům SKPV KŘP lze konstatovat, že útvary SKPV ÚCP využily odposlechy poněkud častěji pro taktiku a další průběh vyšetřování. Naopak, u útvarů SKPV KŘP odposlechy získané informace frekventovaněji vedly k úspěšnému zadržení pachatele či odvrácení spáchání trestného činu.

Informace vyhodnocené jako nepřímý podíl pro trestní řízení byly rozčleněny do dvou kategorií. Jedná se o případy, kdy pomocí odposlechnů byly získány informace o jiné trestné činnosti pachatele, která původně nebyla předmětem prováděného trestního řízení, druhou kategorií je zjištění trestné činnosti třetích osob, které zpočátku nebyly předmětem prováděného trestního řízení.

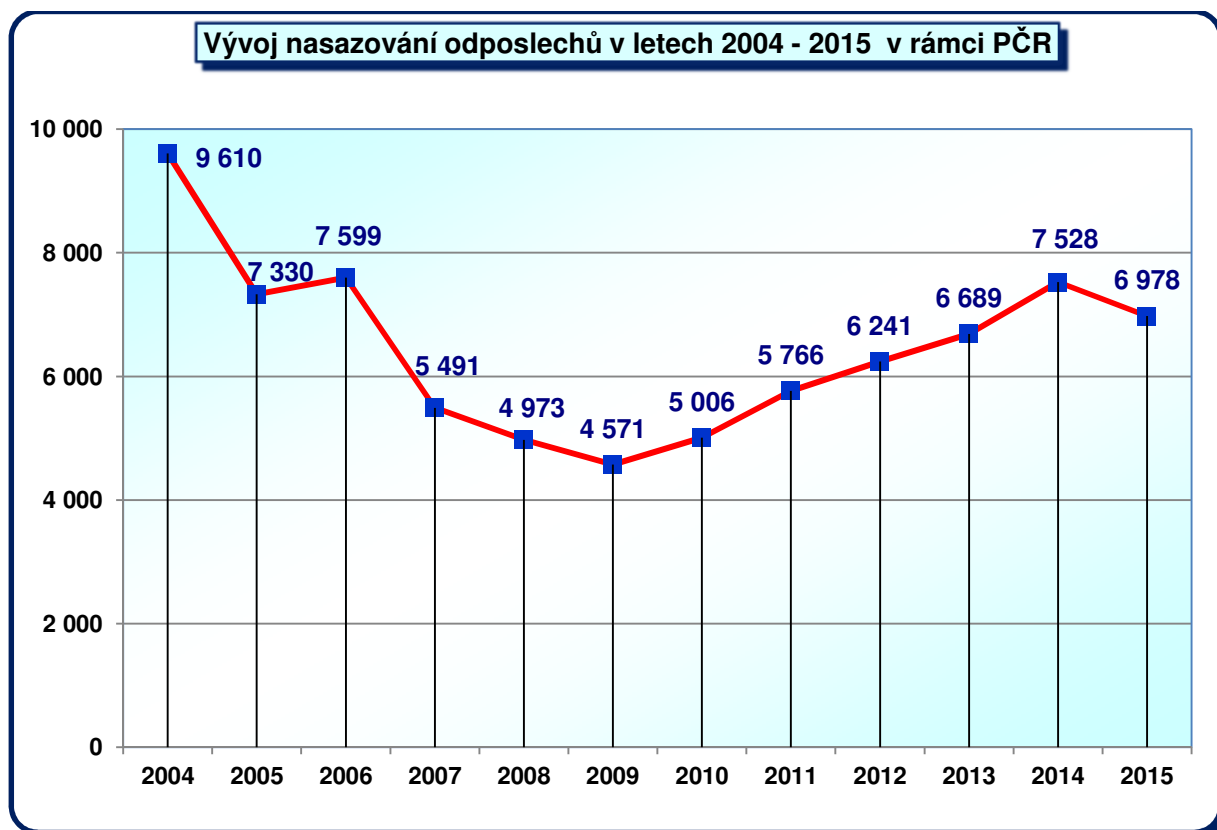
Nejvíce úkonů (507, tj. 50,3 %), zařazených v rámci efektivity do nepřímého podílu pro trestní řízení, napomohlo ke zjištění trestné činnosti třetích osob. Následovaly úkony (280, tj. 27,8 %), které přispěly současně jak k zjištění trestné činnosti třetích osob, tak k zjištění nové trestné činnosti pachatele. Dalších 221 (tj. 21,9 %) odposlechnů napomohlo k zjištění nové trestné činnosti pachatele.

Nepřímý podíl byl registrován celkem u 1 008 odposlechů, z toho u 975 (tj. 96,7 %) úkonů v souběhu s přímým podílem a jen u 33 úkonů byl nepřímý podíl vykázán samostatně.

3.2.7 Vývojové trendy v nasazování odposlechů

Na úvod této kapitoly je třeba konstatovat, že PP ČR ÚSKPV do roku 2006 nedisponuje vlastními relevantními údaji o počtech odposlechů. Data za roky 2004 a 2005 byla převzata z ÚZČ.

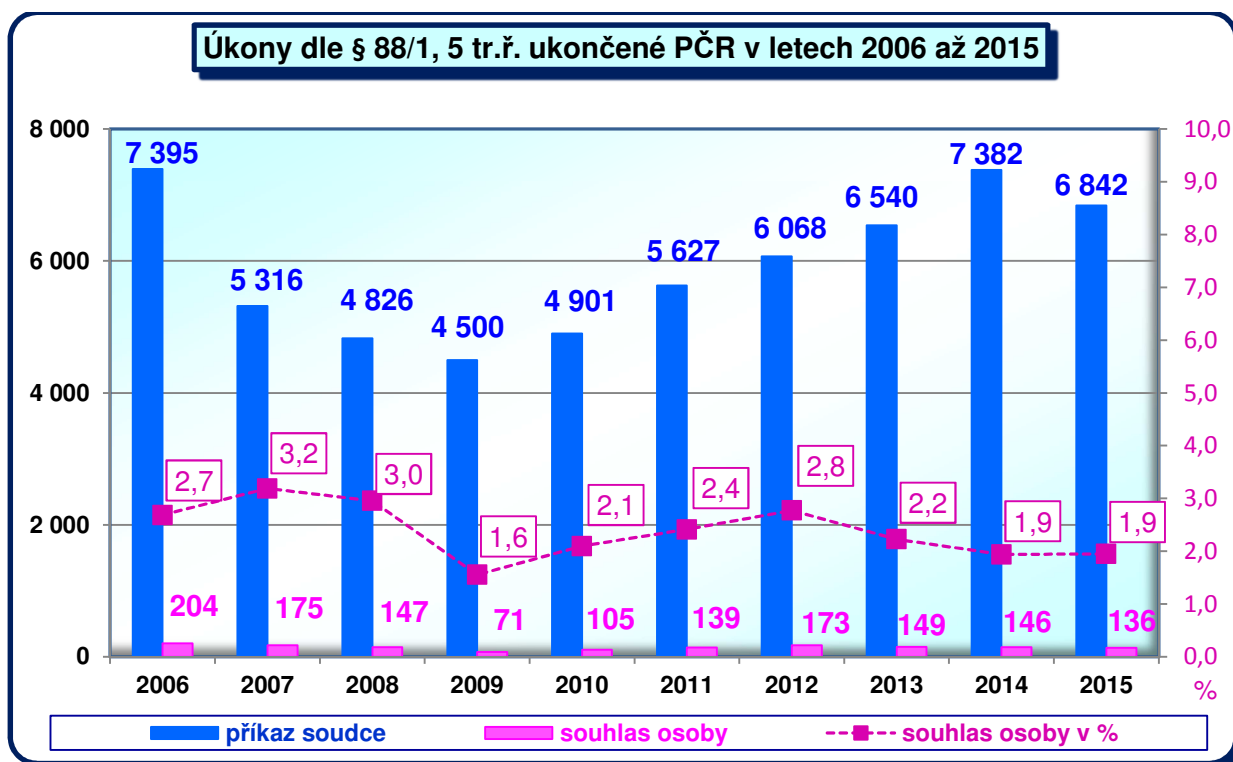
Z výše uvedeného grafu je evidentní výrazná sestupná tendence počtu ukončených odposlechů do roku 2009, tato byla vystřídána pětiletým setrvalým nárůstem. V roce 2015 se směr vývoje opět mění a počet odposlechů klesá. **Oproti roku 2014 činil úbytek v minulém roce 550 úkonů (tj. 7,3 %).**

Při porovnání počtu odposlechů ukončených v roce 2015 vůči počátku vyhodnocovaného období v roce 2004 je zřejmý značný pokles v nasazování těchto úkonů (2 632, tj. 27,4 %).

Do celkového snížení počtu ukončených odposlechů v roce 2015 se promítl pokles odposlechů evidovaný u útvarů SKPV KŘP a zanedbatelný nárůst vykázaný útvaru SKPV ÚCP.

Za útvary Policie ČR SKPV s územně vymezenou působností vykazují dlouhodobě vyšší počty odposlechů SKPV KŘP hl. m. Prahy, Jihomoravského, Středočeského a Moravskoslezského kraje. Mezi útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností dosahují v průběhu celého sledovaného období nejvyšších počtů nasazených odposlechů ÚOOZ a NPC.

Úkony se souhlasem osoby bývají nařizovány zejména v případech, kdy je vedeno trestní řízení pro trestný čin vydírání, od roku 2010 i pro trestný čin nebezpečného vyhrožování a od roku 2012i pro trestný čin nebezpečného pronásledování. Z celkového počtu odposlechů se podíl úkonů vyžádaných podle § 88 odst. 5 tr. ř., v jednotlivých letech pohyboval v rozmezí od 1,6 do 3,2 procenta.

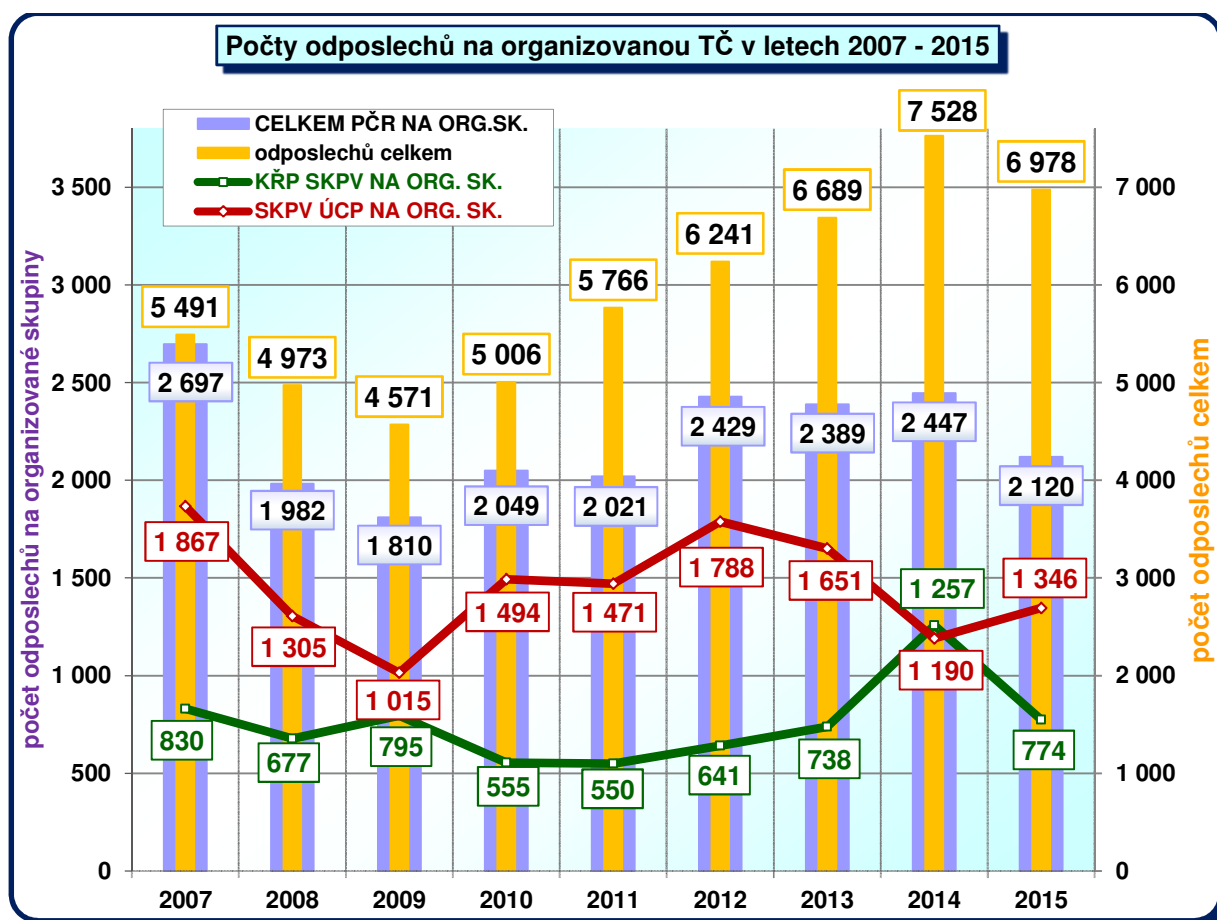
Od roku 2007, jsou odposlechy zcela jednoznačně nejčastěji používány **na toxikománii**, s velkým odstupem následují odposlechy využívané na šetření násilné trestné činnosti.

Počty odposlechů na toxikománii setrvale rostou od roku 2010, v roce 2014 došlo k jejich enormnímu nárůstu . Mírný nárůst následoval i v roce 2015, přičemž v tomto roce bylo na toxikománii nasazeno nejvíce odposlechů od roku 2007.

Nárůst počtu odposlechů byl v roce 2015, oproti roku 2014, zaregistrován na obecně nebezpečnou trestnou činnost a na extremismus. U všech ostatních druhů trestné činnosti došlo k jejich snížení.

Úkony dle § 88/ 1,5 tr.ř. podle kriminality / rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
A Násilná TČ	1 280	963	1 087	1 122	1 179	1 112	1 229	1 126	1 041
B Mravnostní TČ	109	153	55	104	118	97	139	211	168
D Krádeže vloupáním	590	438	327	230	235	209	381	340	167
E Krádeže	736	791	509	296	236	293	297	360	214
F Podvody	312	285	420	236	392	396	376	464	443
G Ostatní majetková TČ	283	109	154	337	530	585	539	517	444
H TČ proti hospodářské soustavě	22	55	39	3	36	41	13	18	7
I TČ proti hospodářské kázi	117	3	7	9	24	81	199	88	74
J TČ proti měně	169	65	148	98	94	100	68	170	80
K Daňová TČ	225	270	210	272	364	463	563	536	312
M Poruš. nehmot. práv a nekalá soutěž	17	41	29	18	19	15	49	42	15
N TČ proti veřejnému zájmu	888	439	271	374	488	697	842	606	547
O Obecně nebezpečná TČ	222	81	155	108	90	77	168	108	173
P TČ na mládeži		9	0	1	0	2	8	4	0
T Toxikománie	2 111	1 995	1 688	2 361	2 779	2 852	2 898	3 873	3 890
X Extremismus	66	36	47	41	9	36	11	33	48
CELKEM ÚKONŮ	5 491	4 973	4 571	5 006	5 766	6 241	6 689	7 528	6 978

Vyšší počet úkonů na organizovanou trestnou činnost vykazují (kromě roku 2014) útvary SKPV ÚCP, vývojové křivky za celou Policii ČR ovlivňují tudíž zejména tyto útvary. V roce 2015 se, v souladu s poklesem počtu odposlechů, snížil i počet odposlechů použitých na organizovanou trestnou činnost.

Délky odposlechů

Podstatnou náležitostí příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu je i stanovení doby, po kterou je tento zákonný prostředek povolen. Do poloviny roku 2008 se jednalo o šest měsíců, po přijetí novely trestního řádu od 1. 7. 2008, byla tato doba zkrácena na čtyři měsíce.

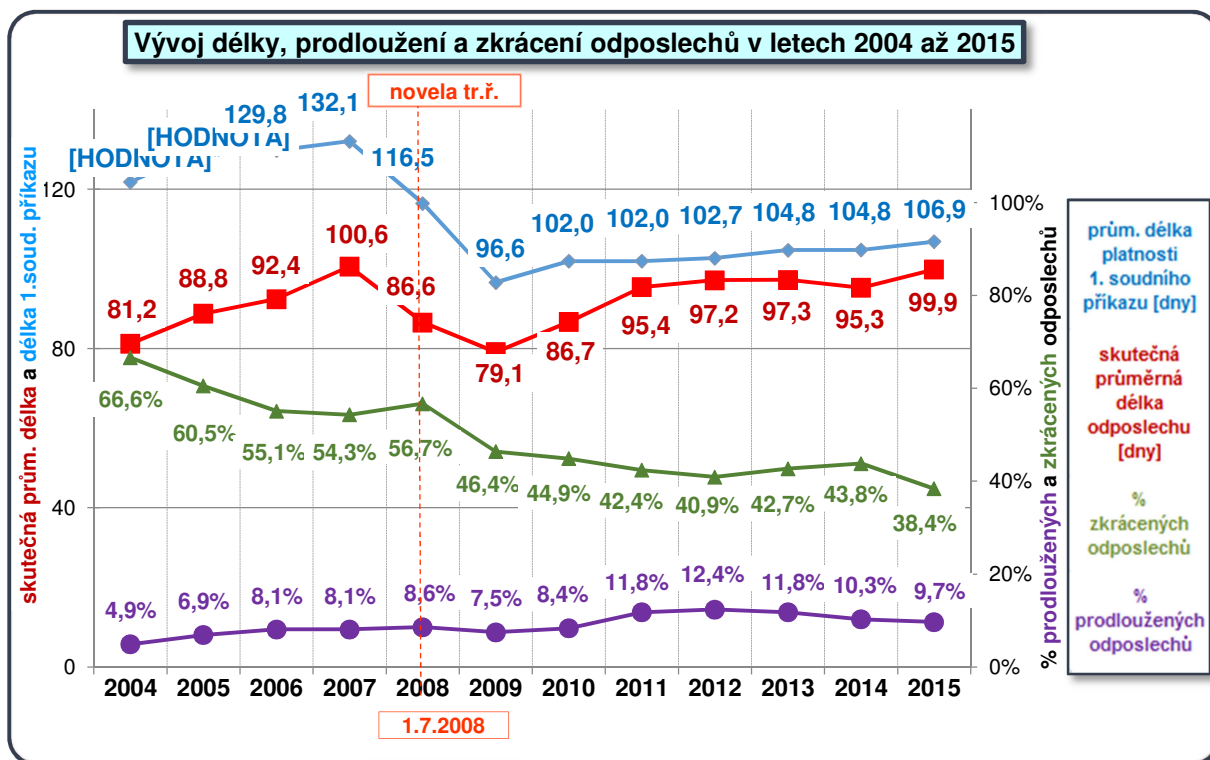
Průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu se od roku 2010 pohybovala v rozmezí od 102 do 106,9 dne, v roce 2015 činila 106,9 dne.

Skutečná délka odposlechu činila v roce 2015 v průměru 99,9 dne.

Zatímco průměrná délka prvního soudního příkazu se po uvedené novele trestního řádu zkrátila zhruba o 25 dní, skutečná průměrná délka odposlechu dosahuje srovnatelné úrovně před účinností zmiňované novely.

Dle zákona je policejní orgán povinen průběžně vyhodnocovat, zda trvají důvody, které vedly k vydání příkazu k odposlechu, a v případě že pominuly, je povinen odposlech ihned ukončit. Od počátku sledovaného období dochází k poklesu procenta zkrácených odposlechů. V roce 2015 bylo zkráceno 2 677 (tj. 38,4 %) odposlechů, přičemž 99,4 % z nich bylo ukončeno na základě požadavku útvaru, který odposlech vyžadoval.

Podíl prodloužených odposlechů před účinností novely trestního řádu činil průměrně asi 7 % odposlechů. Po novele se jednalo zhruba o 10 % prodloužených úkonů. V roce 2015 bylo prodlouženo celkem 676 odposlechů (tj. 9,7 % ze všech odposlechů).

* průměrná délka platnosti 1. soudního příkazu za 2. pololetí 2004

Od poloviny října 2014 sbírá Policie ČR prostřednictvím systému MU II statistické údaje ohledně informování odposlouchávaných osob dle § 88 odst. 8 a 9 tr. ř. a to pouze u věcí pravomocně skončených policejním orgánem. Doplnění těchto informací v systému MU II se týká výlučně odposlechů vyžádaných dle § 88 odst. 1 tr. ř. a pouze u úkonů, ukončených v období od 1. 1. do 31. 12. 2015. O odposlechu nejsou informovány osoby v případech, kdy byl odposlech uskutečněn na základě § 88 odst. 5 tr. ř., tedy pokud s ním uživatel odposlouchávané stanice souhlasil, dále v případech, kdy nebyl odposlech aktivní, resp. nebyl realizován, eventuálně byl použit na neznámou osobu.

Nejedná se tedy o celkový počet všech informovaných odposlouchávaných osob, neboť většinu věcí neukončuje policejní orgán, ale soud nebo státní zástupce. Tyto statistické údaje však Analýza z povahy věci neobsahuje, neboť se zabývá pouze statistikami Policie ČR.

V roce 2015 vznikla policejnímu orgánu dle § 88 odst. 8 tr. ř. povinnost informovat osobu u věcí pravomocně skončených policejním orgánem celkem u 202 osob, z toho počet informovaných osob v roce 2015 představoval 90 osob.

Celkem 112 osob nebylo informováno o nařízeném odposlechu, z důvodů uvedených v § 88 odst. 9 tr. ř., kdy se jednalo o zločin s horní hranicí trestní sazby nejméně 8 let spáchaný organizovanou skupinou – 26 osob, účast na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku) – 3 osoby, na spáchání trestného činu se podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno - 6 osob, proti osobě, již má být informace sdělena, je vedeno trestní řízení – 18 osob, poskytnutím informace by mohl být zmařen účel

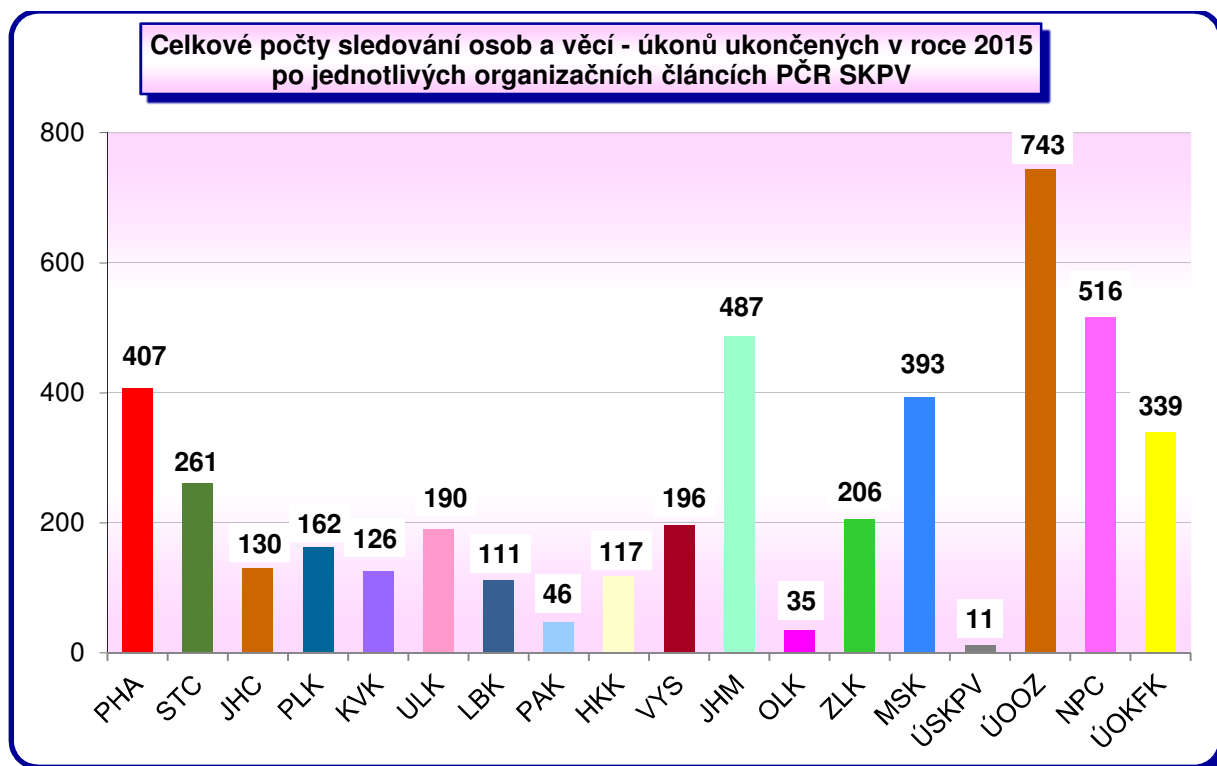
trestního řízení – 55 osob a informováním by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, života, zdraví, práv a svobod osob – 4 osoby.

3.3 Využívání sledování osob a věcí

3.3.1 Počty sledování osob a věcí

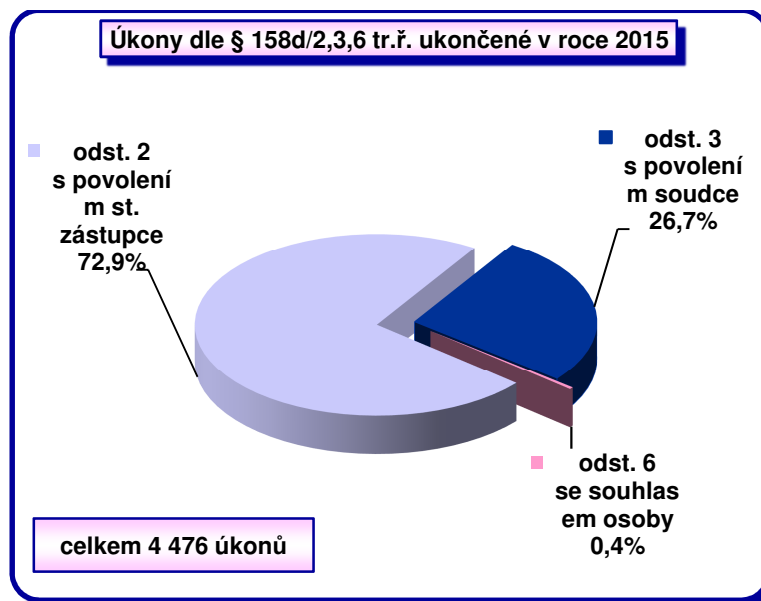
V roce 2015 bylo útvary Policie ČR SKPV ukončeno celkem 4 476 úkonů dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.

Nejvíce předmětných úkonů bylo zaznamenáno na ÚOOZ (743 úkonů), následuje NPC (516 úkonů), SKPV KŘP Jihomoravského kraje (487 úkonů) a ÚOKFK (339 úkonů).

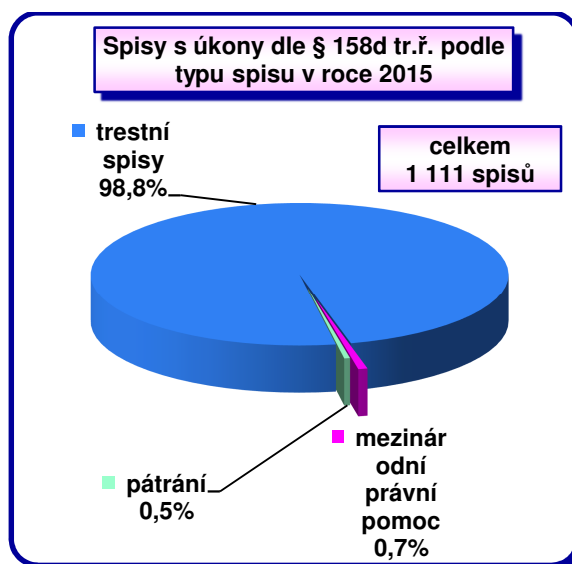
3.3.2 Sledování osob a věcí se souhlasem osoby, s povolením státního zástupce a s povolením soudce

V roce 2015 bylo podle § 158d tr. ř. odst. 2, 3, 6 ukončeno celkem 4 476 úkonů. Z tohoto počtu se jednalo o 3 263 úkonů povolených státním zástupcem (odst. 2), 1 196 úkonů povolených soudcem (odst. 3) a jen 17 úkonů se souhlasem osoby, do jejichž práv a svobod má být sledováním zasahováno (odst. 6).

3.3.3 Spisy se sledováním osob a věcí členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc a pátrání)

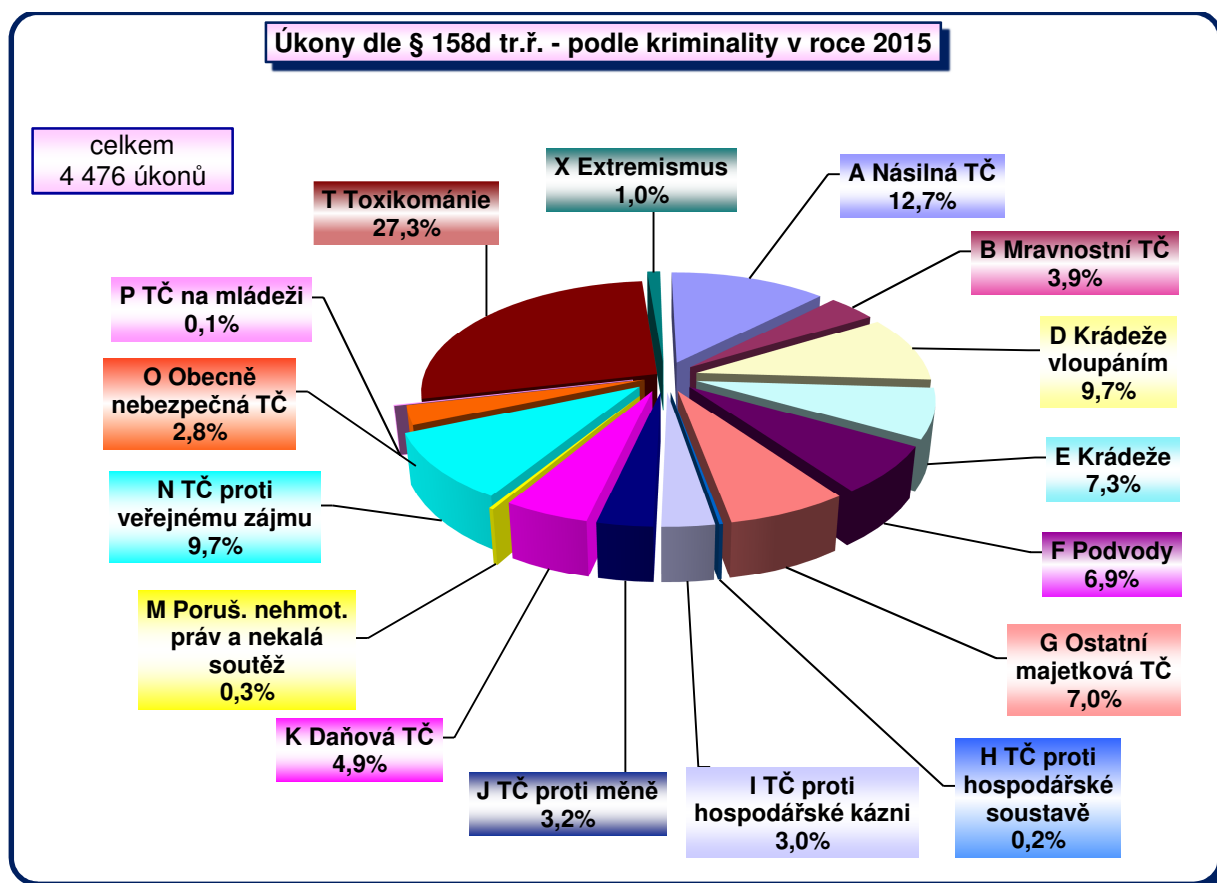
Z hlediska typu spisů je situace obdobná jako u odposlechů. Rovněž u úkonů dle §158d tr. ř. je počet spisů s mezinárodní právní pomocí i pátráním zanedbatelný. U sledování osob a věcí podíl spisů s mezinárodní právní pomocí tvoří 0,7 % a s pátráním 0,5 %.

3.3.4 Využívání sledování osob a věcí na jednotlivé druhy trestné činnosti

Nejvíce úkonů sledování osob a věcí (1 410 úkonů, tj. 27,3 %) bylo využito v souvislosti s **toxikománií**. S 655 úkony (tj. 12,7 %) následovala **násilná trestná**

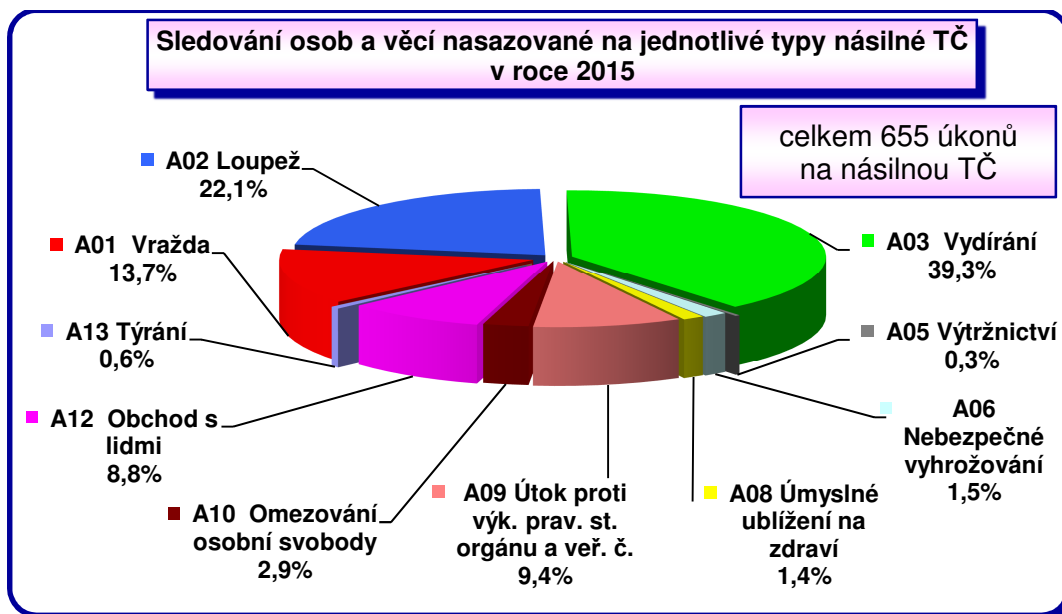
činnost, 504 úkonů (tj. 9,7 %) bylo použito na **trestné činy proti veřejnému zájmu**, na krádeže vloupáním 500 úkonů (tj. 9,7 %), na krádeže 377 úkonů (tj. 7,3 %). Hranici 5% ještě překročily úkony použité na ostatní majetkové trestné činy (360 úkonů, tj. 7,0 %) a podvody (356, tj. 6,9 %).

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

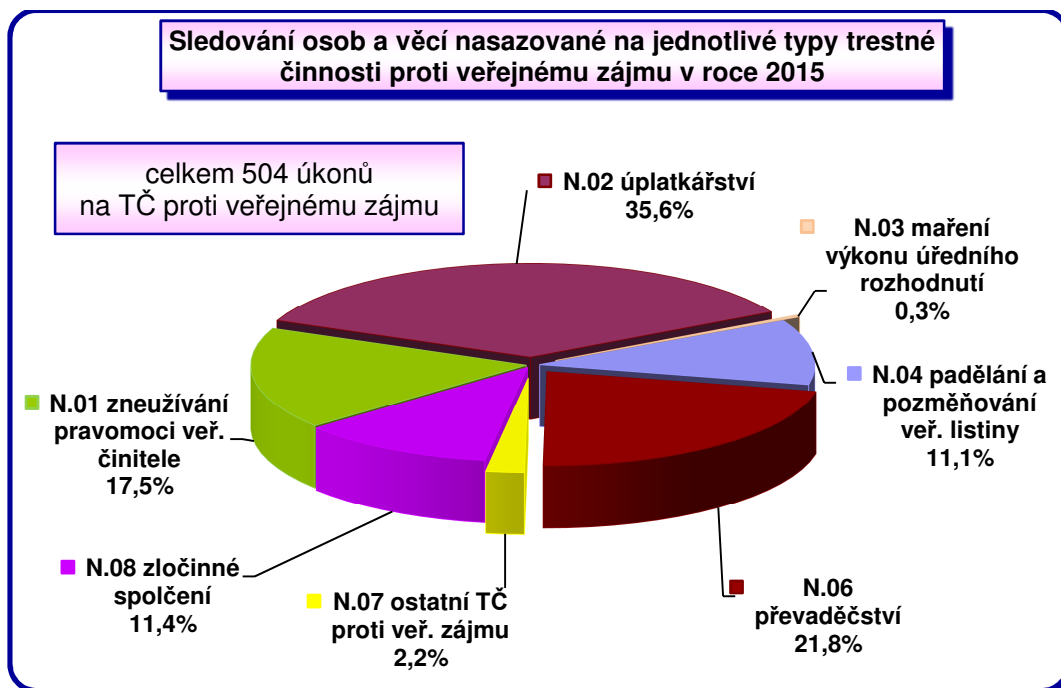
Ze všech útvarů Policie ČR vykázal nejvíce úkonů nasazených za účelem odhalení toxikomanie útvar, jehož hlavním úkolem je odhalování a objasňování drogové trestné činnosti - NPC (516). Z hlediska SKPV KŘP nejvyšší počet úkonů na tuto specifickou trestnou činnost byl registrován u SKPV KŘP Jihomoravského kraje (121).

V souvislosti se šetřením násilné trestné činnosti využil nejvyšší počet úkonů sledování osob a věcí ÚOOZ (323). Ze všech útvarů Policie ČR registruje ÚOOZ dále nejvíce úkonů na trestnou činnost proti veřejnému zájmu (292), při nižších hodnotách na ostatní majetkovou trestnou činnost (106), na obecně nebezpečnou trestnou činnost (92), na trestnou činnost proti měně (61) a na extremismus (50).

Největší počet sledování osob a věcí na daňovou trestnou činnost (128), trestnou činnost proti hospodářské kázni (116) a po ÚOOZ na trestnou činnost proti veřejnému zájmu (159) evidoval, v souladu se svým zaměřením, ÚOKFK.

Dále byly odposlechy používány na trestnou činnost proti veřejnému zájmu. U tohoto druhu trestné činnosti byly úkony použity zejména na úplatkářství (206 úkonů, tj. 35,6 %), převaděčství (126 úkonů, tj. 21,8 %), zneužívání pravomoci veřejného činitele (101 úkonů, tj. 17,5 %). Trestné činy proti veřejnému zájmu řeší především útvary SKPV s celostátní působností, převážně ÚOOZ (292 úkonů) a ÚOKFK (159). Úkony na úplatkářství (125) a zneužívání pravomoci veřejného činitele (53) využíval především ÚOKFK. Nejvíce úkonů sledování osob a věcí na převaděčství (126), trestnou činnost páchanou ve zločinném spolčení (65) a na padělání a pozměňování veřejné listiny (53) použil ÚOOZ.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

3.3.5 Vyhodnocení sledování osob a věcí v souvislosti s organizovanou skupinou

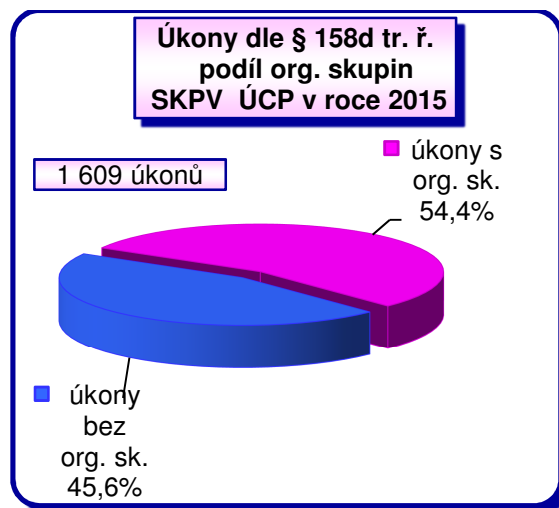
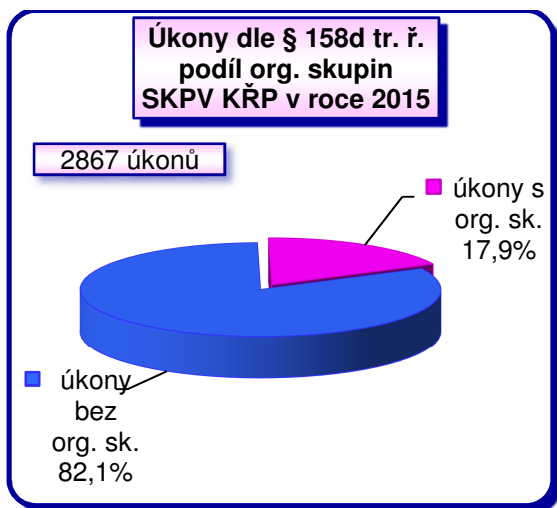
Při analýze využívání úkonů sledování osob a věcí ve vazbě na druh trestného činu, pro který je vedeno trestní řízení, je nutno zohlednit i prvek organizované trestné činnosti. V případě spáchání trestného činu členy organizované skupiny nebo organizované zločinecké skupiny je zřejmé, že dopadení pachatelů bude, ve většině případů, složitým procesem.

Útvary SKPV s celostátní působností, využívají odposlechy a sledování osob a věcí zejména na objasňování trestné činnosti obsahující prvek organizovanosti.

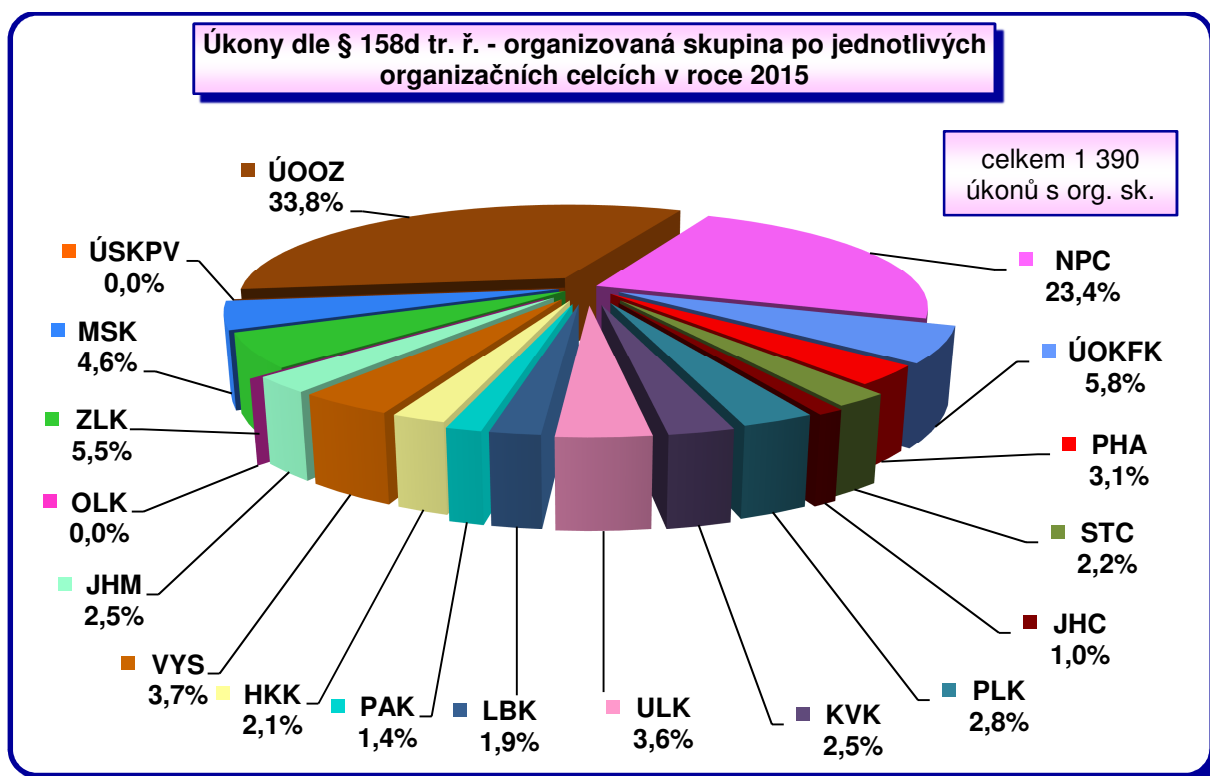
Stejně jako u odposlechnů, i u sledování osob a věcí, jsou úkony na organizovanou trestnou činnost vykazovány převážně útvary SKPV ÚCP, což je vyvoláno množstvím úkonů u ÚOOZ (470 úkonů na organizovanou trestnou činnost, tj. 63,3 % z úkonů nasazených tímto útvarem) a NPC (325, tj. 63 %).

Za celou Policii ČR SKPV činí podíl úkonů s vazbou na organizovanou trestnou činnost 31,1 % (1 390 úkonů).

SKPV KŘP použily úkony sledování osob a věcí v 17,9% případů v souvislosti s organizovanou skupinou. U útvarů SKPV ÚCP se organizované skupiny u nasazených úkonů sledování osob a věcí vyskytly u 54,4 % úkonů.

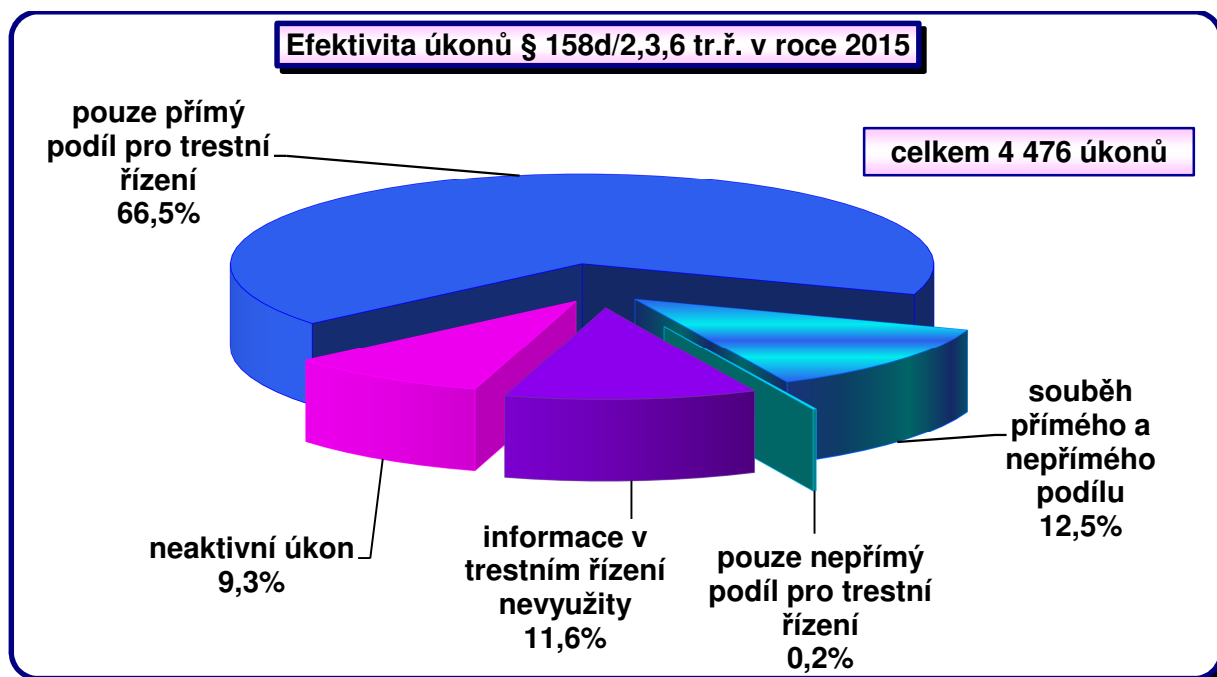

Největší podíl úkonů s prvkem organizované skupiny v rámci všech útvarů Policie ČR SKPV vykazovaly v roce 2015 ÚOOZ (33,8 % ze všech úkonů evidovaných na organizovanou trestnou činnost) a NPC (23,4 %). Z SKPV KŘP byla v roce 2015 problematika organizované skupiny největší měrou zastoupena u SKPV KŘP Zlínského kraje (5,5 %).

3.3.6 Vyhodnocení efektivity sledování osob a věcí v rámci trestního řízení

Z hlediska stanovených základních kategorií efektivity vyplývá, že ze 79,2 % lze úkony označit jako efektivní, přičemž u 66,5% úkonů byl přiřazen pouze přímý podíl pro trestní řízení, 0,2 % pouze nepřímý podíl a u 12,5 % došlo k souběhu přímého i nepřímého podílu. V 9,3 % byly úkony neaktivní nebo nebyly realizovány a v 11,6 % získané informace nebyly v trestním řízení využity.

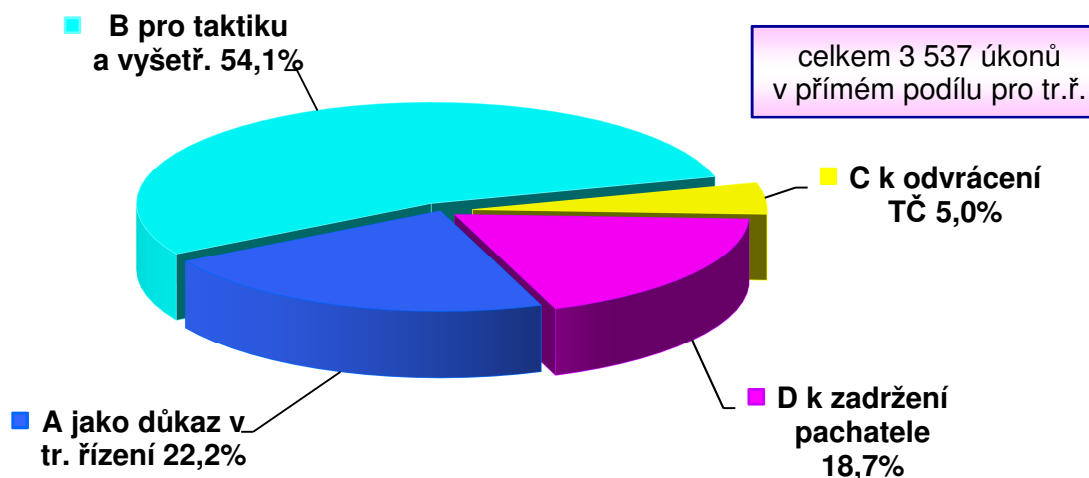

Současně s přímým či nepřímým podílem vedlo 279 úkonů ke ztotožnění osoby, kdy realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen, a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa.

Z celkového množství ztotožnění osoby, se v 273 případech jednalo o potvrzení zájmu pro trestní řízení a jen v 6 případech o zproštění zájmu pro trestní řízení.

Následně je efektivita přímého podílu pro trestní řízení hodnocena dle dalších čtyř kategorií. Nejfrekventovaněji (54,1 %) byly získané informace kvalifikovány jako důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci prováděného trestního řízení, a ve více než 22 % efektivitě přímého podílu by získané informace mohly sloužit jako důkaz v prováděném trestním řízení. K zadržení pachatele vedlo 18,7 % sledování osob a věcí a 5 % úkonů k odvrácení trestného činu. Stejně jako u odposlechů, dochází v jednotlivých kategoriích efektivity hodnocené jako přímý podíl pro trestní řízení k souběhu více kategorií.

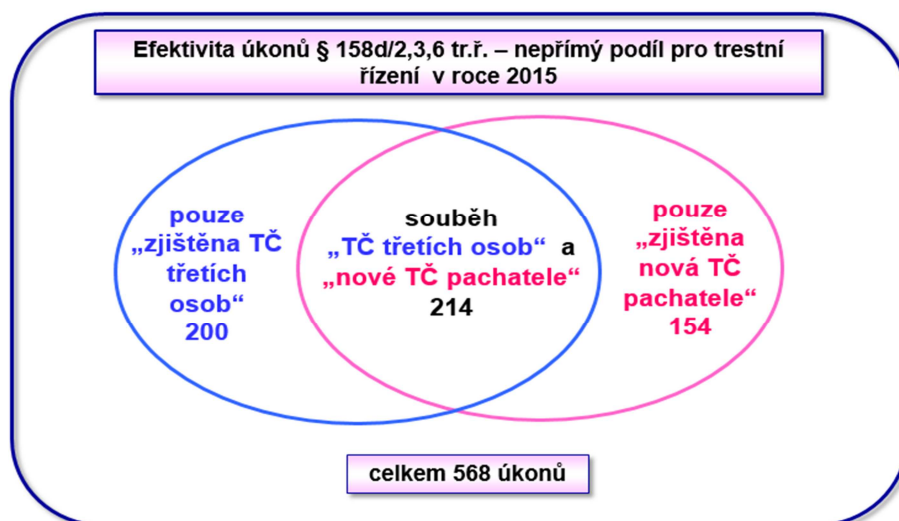
Efektivita úkonů dle § 158d/2, 3, 6 tr.ř. - přímý podíl pro trestní řízení v roce 2015

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Při porovnání efektivity v rámci přímého podílu získaly útvary SKPV ÚCP, oproti útvarům SKPV KŘP, sledováním osob a věcí častěji informace potřebné pro taktiku a další průběh vyšetřování. Naopak útvary SKPV KŘP vyhodnotily vyšším poměrem úkony, které vedly k zadržení pachatele a k odvrácení trestného činu. Vzhledem k tomu, že ÚSKPV používá sledování osob a věcí především k pátrání po osobách, vyšší podíl úkonů u tohoto útvaru, oproti celorepublikovému průměru, přispěl k zadržení pachatele.

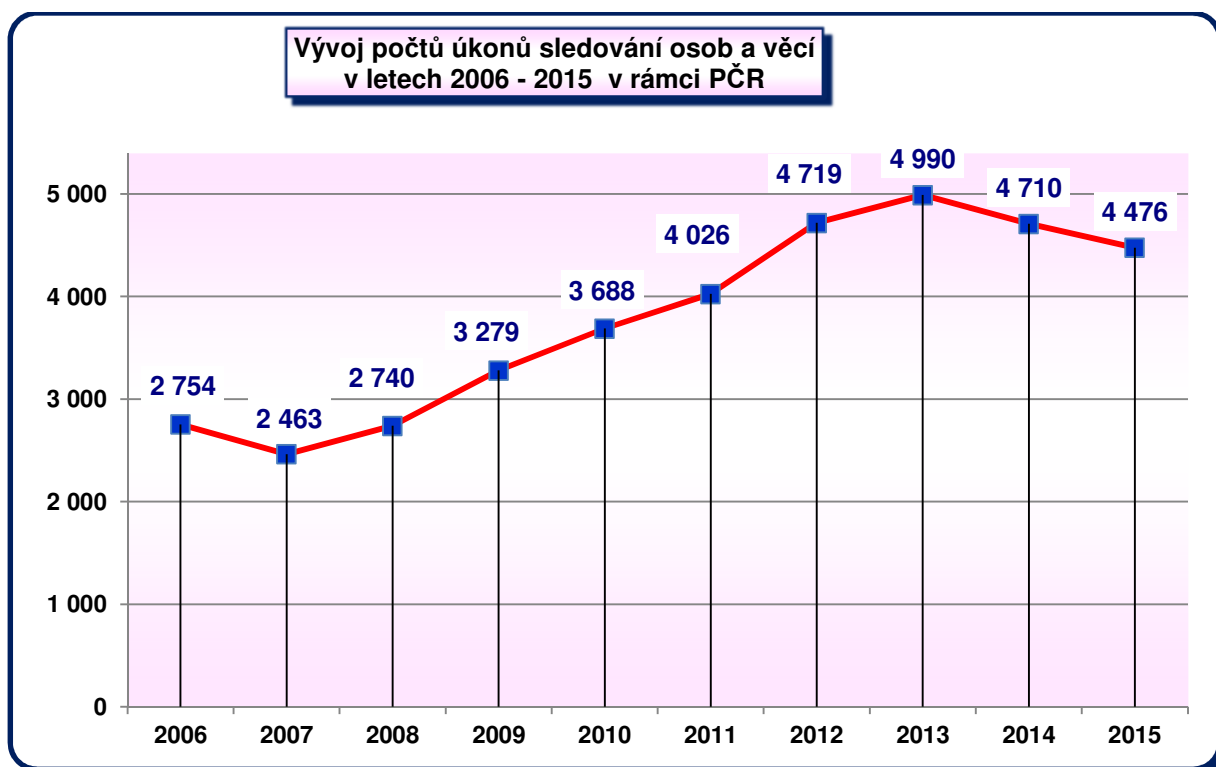
V rámci nepřímého podílu pro trestní řízení, byla nejčastěji na základě získaných informací odhalena jak trestná činnost třetích osob, tak současně nová trestná činnost pachatele (214 úkonů, tj. 37,7 %), následovalo zjištění trestné činnosti třetích osob (200 úkonů, tj. 35,2 %), zjištění nové trestné činnosti pachatele bylo vykázáno u 154 (tj. 27,1 %) úkonů sledování osob a věcí.

Lze konstatovat, že v případě určování efektivity úkonů sledování osob a věcí byl v minimální míře vykazován pouze nepřímý podíl pro trestní řízení. Ve většině případů (98,8 %) byl nepřímý podíl vykazován v souběhu s podílem přímým.

3.3.7 Vývojové trendy v nasazování sledování osob a věcí

Setrvalý vzestup počtu úkonů sledování osob a věcí od roku 2008 byl v roce 2014 přerušen poklesem, snížení následovalo i v roce 2015, přičemž úbytek představoval 234 úkonů (tj. 5 %). Za celé sledované období bylo nejvíce úkonů sledování osob a věcí registrováno v roce 2013.

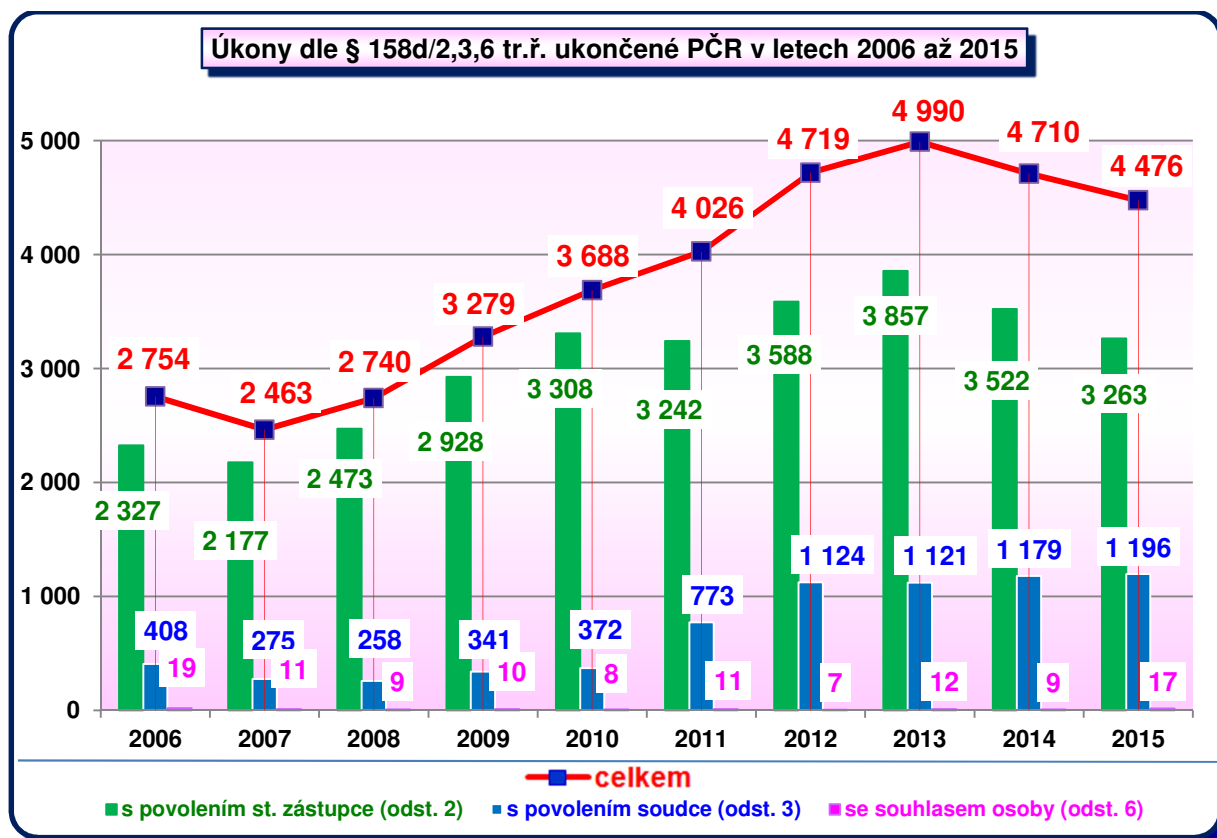

Pokles úkonů v roce 2015 zaznamenaly jak SKPV KŘP (155 úkonů, tj. 5,1 %), tak i útvary SKPV s celostátní působností (171, tj. 4,7 %). Za celé desetileté období dosáhly v roce 2015 svého maxima SKPV KŘP Moravskoslezského kraje a s podstatně nižšími hodnotami i SKPV KŘP Karlovarského kraje.

Souhrnně za celé desetileté období vykázal nejvíce úkonů sledování osob a věcí ÚOOZ, SKPV KŘP Jihomoravského kraje, hl. m. Prahy a NPC.

Každoročně nejvyšší objem použitých úkonů představují úkony vyžádané podle odstavce 2, tedy s povolením státního zástupce. V letech 2014 i 2015 došlo, v souladu s celkovým vývojem počtu ukončených úkonů sledování osob a věcí, k poklesu úkonů vyžádaných s povolením státního zástupce. V posledních letech je možno hovořit o znatelnějším zastoupení úkonů vyžádaných na základě souhlasu soudce, přičemž nejvíce sledování osob a věcí se souhlasem soudce bylo ukončeno

v roce 2015. U sledování osob a věcí realizovaných se souhlasem osoby se jedná o velmi nízké počty, od roku 2006 se pohybují v rozmezí 7 až 19 úkonů.

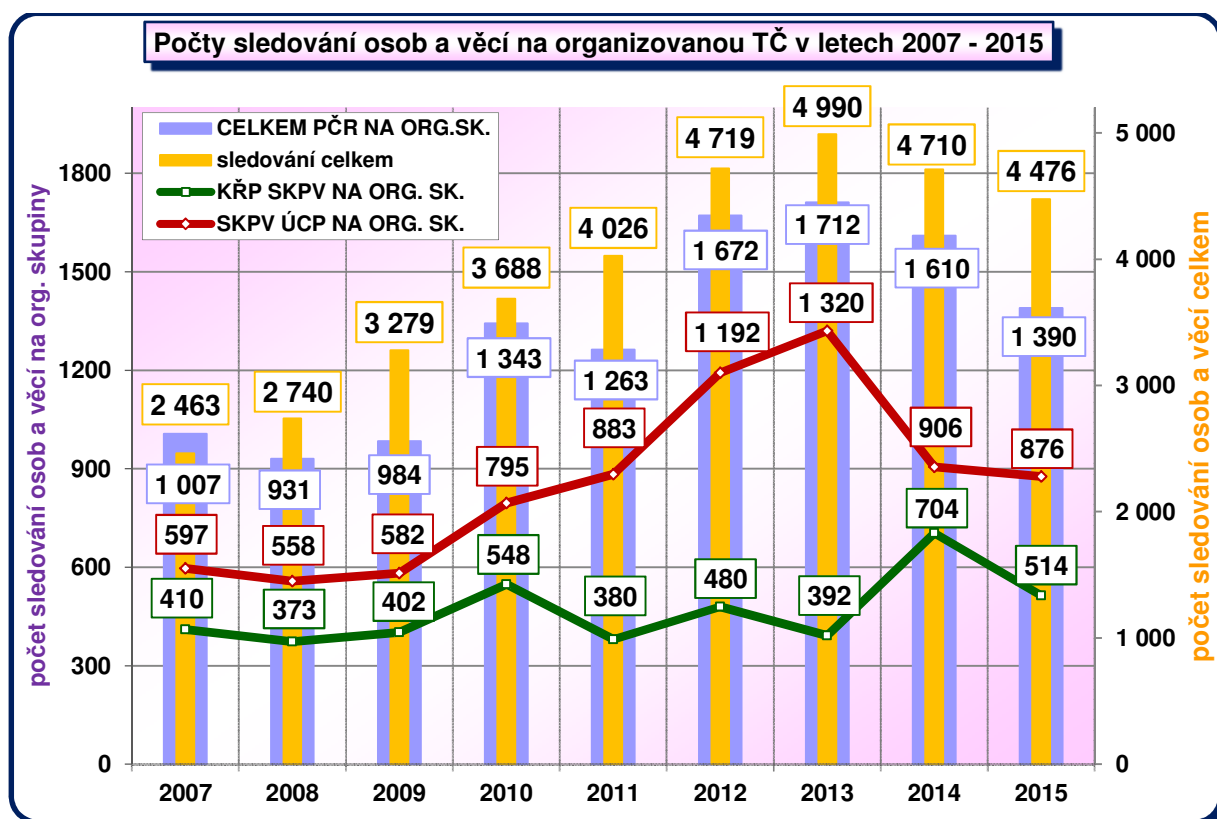

Za celé vyhodnocované období od roku 2007, kdy jsou data sbírána prostřednictvím systému MU II, je sledování osob a věcí, obdobně jako odposlechy, nejčastěji využíváno na šetření toxikománie a násilné trestné činnosti.

Z dlouhodobějšího pohledu je zřetelný stoupající trend používání sledování osob a věcí zejména na trestné činy v oblasti toxikománie. Na šetření toxikománie, a při podstatně nižších počtech, na mravnostní trestnou činnost i trestnou činnost proti měně a extremismus, bylo v roce 2015 použito nejvíce úkonů od roku 2007.

Úkony dle § 158d/ 2,3,6 tr.ř. podle kriminality / rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
A Násilná TČ	674	724	914	814	637	759	902	617	655
B Mravnostní TČ	43	91	47	51	129	138	122	95	202
D Krádeže vloupáním	487	480	528	803	690	617	603	705	500
E Krádeže	513	538	481	449	557	537	556	504	377
F Podvody	130	137	183	245	224	260	359	339	356
G Ostatní majetková TČ	264	151	159	256	363	425	523	350	360
H TČ proti hospodářské soustavě	19	23	20	10	16	21	30	8	11
I TČ proti hospodářské kázni	38	3	12	15	20	37	154	160	157
J TČ proti měně	85	41	94	59	102	94	63	138	167
K Daňová TČ	63	49	104	334	183	273	472	546	255
M Poruš. nehmot. práv a nekalá soutěž	4	5	2	204	25	22	43	31	14
N TČ proti veřejnému zájmu	212	168	266	233	436	573	712	503	504
O Obecně nebezpečná TČ	186	73	85	120	147	102	173	90	147
P TČ na mládeži		9	7	3	2	2	9	4	3
T Toxikomanie	526	632	648	758	1 105	1 321	1 351	1 365	1 410
X Extremismus	23	16	34	20	0	32	5	17	52
CELKEM ÚKONŮ	2 463	2 740	3 279	3 688	4 026	4 719	4 990	4 710	4 476

Z dlouhodobějšího hlediska, do roku 2013, v souladu s nárůstem sledování osob a věcí, vzrůstalo i množství úkonů na organizovanou trestnou činnost. Po markantním poklesu počtu i podílu použitých úkonů na organizovanou trestnou činnost u SKPV ÚCP v roce 2014, byl úbytek počtu předmětných úkonů v roce 2015 zanedbatelný. Zcela opačná situace byla zachycena u SKPV KŘP, po velkém nárůstu úkonů na organizovanou trestnou činnost v roce 2014, došlo v roce 2015 k jejich propadu, a to jak v absolutních hodnotách, tak i v procentuálním zastoupení vzhledem k celkovému počtu úkonů použitých SKPV KŘP.

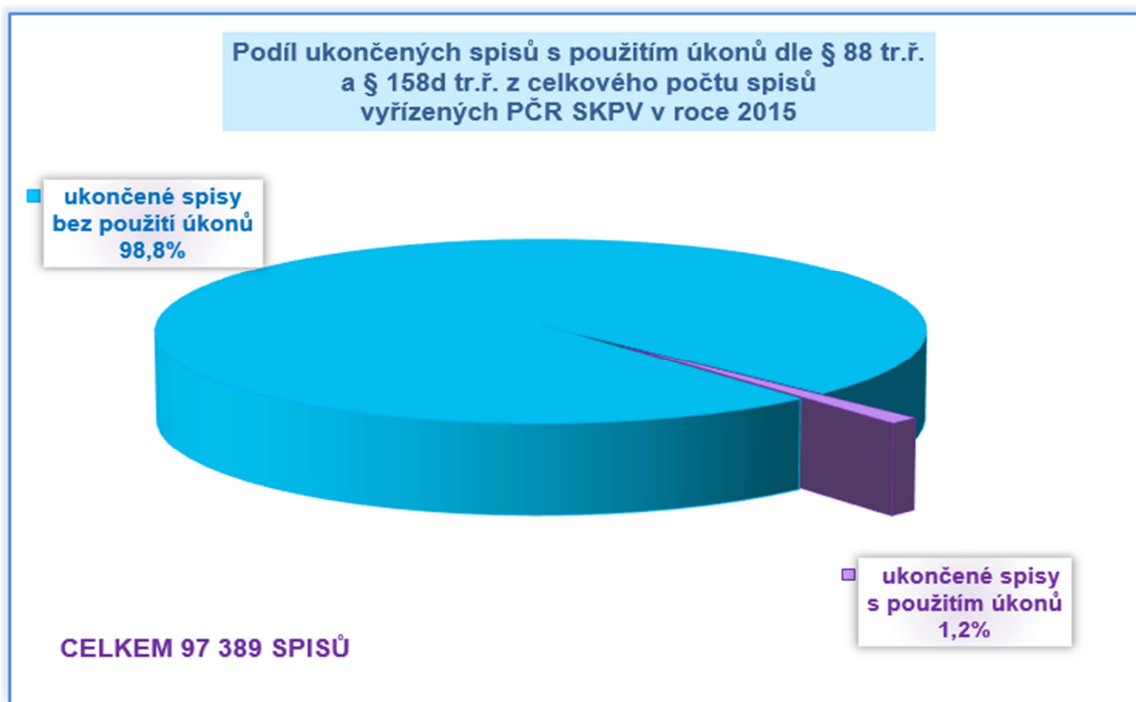
3.4 Spisy s úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2015 a způsoby jejich vyřízení

3.4.1 Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2015

V otázce efektivity aplikace úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. pro vlastní trestní řízení, se v rámci Analýzy vyhodnocuje způsob vyřízení spisů ukončených v daném roce, u nichž byly v průběhu prověřování a vyšetřování nasazeny sledované úkony.

V roce 2015 bylo v rámci Policie ČR SKPV ukončeno celkem **97 389** spisů, přičemž z tohoto počtu se jednalo o **1 203** spisů, ve kterých byly použity úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.

Podíl ukončených spisů, ve kterých byly použity úkony dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř. z celkového počtu spisů vyřízených Policií ČR SKPV představoval v roce 2015 1,2 %.

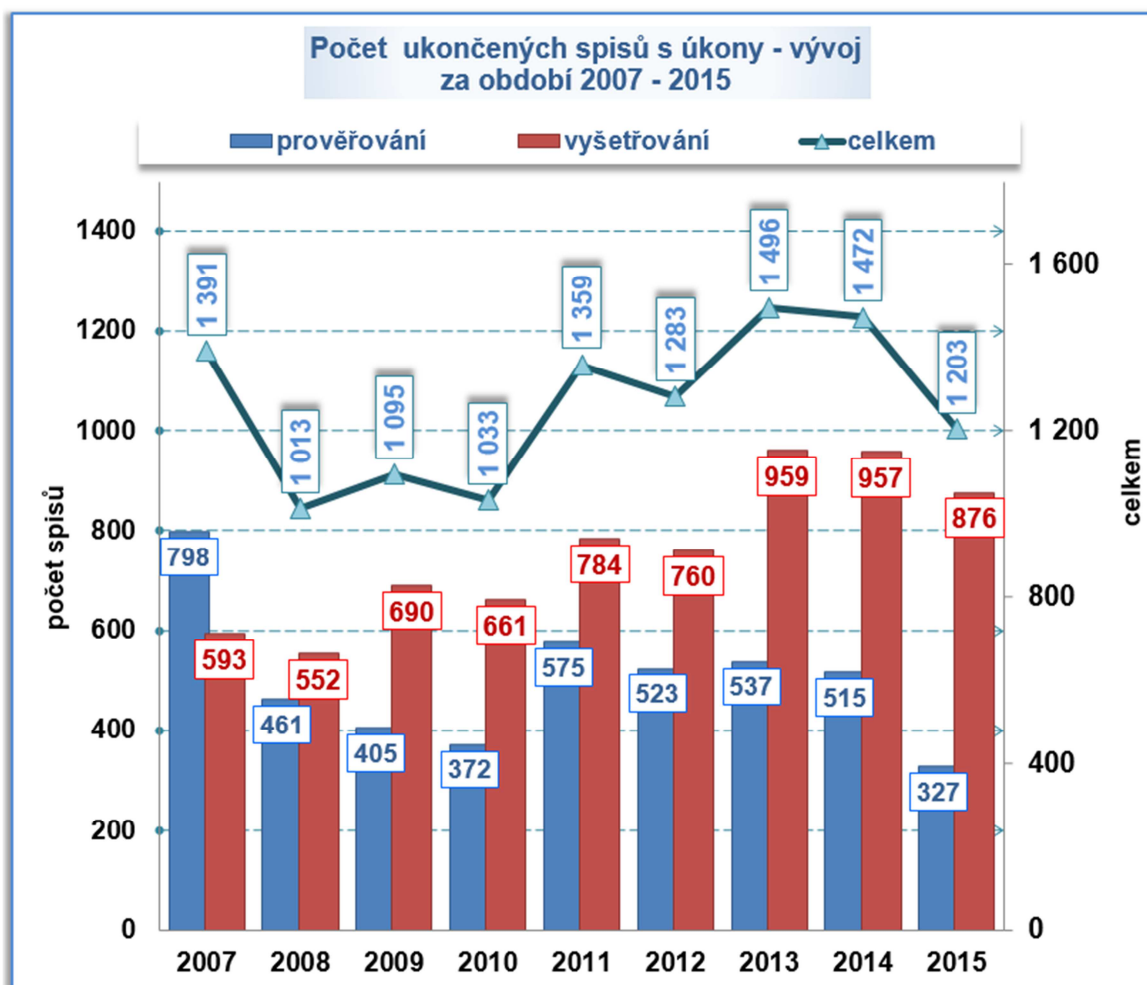
Podíl ukončených spisů s použitím úkonů, které byly v roce 2015 vyřízeny všemi organizačními celky SKPV KŘP tvoří 1,1 % z celkového počtu spisů.

Nejvíce ukončených spisů s úkony vykazuje SKPV KŘP hl. m. Prahy (225 spisů), následuje SKPV KŘP Středočeského kraje (151 spisů) a SKPV KŘP Jihomoravského kraje (127 spisů), nejméně ukončených spisů s úkony eviduje SKPV KŘP Karlovarského kraje (36 spisů), SKPV KŘP Pardubického kraje (26 spisů) a SKPV KŘP Zlínského kraje (19 spisů).

Odlišná situace je u útvarů SKPV s celostátní působností, kde byly úkony použity u 31,5 % spisů z celkového počtu spisů vyřízených Policií ČR ÚCP v roce 2015.

Nejvyšší podíl (66,7 %) ukončených spisů s použitím úkonů dle § 88 tr. ř. a § 158d tr. ř. na celkového počtu spisů vyřízených jednotlivými ÚCP v roce 2015 vykazuje ÚOOZ, následuje NPC s 59,1 %.

Počet spisů vyřízených v prověřování a vyšetřování v roce 2015 ukazuje proti roku 2014 na pokles počtu (-270, -18,30 %) spisů s úkony ukončenými v obou kategoriích. Podíl spisů, ukončených ve vyšetřování v roce 2015, vykazuje oproti roku 2014 pokles o 8,5 % (-81 spisů).

V roce 2015 pokračuje dlouhodobý trend vývoje, kdy podíl ukončených spisů v prověřování klesá (27,2 %) a podíl ukončených spisů ve vyšetřování se zvyšuje (72,8 %).

3.4.2 Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2015 a vyřízené v prověřování

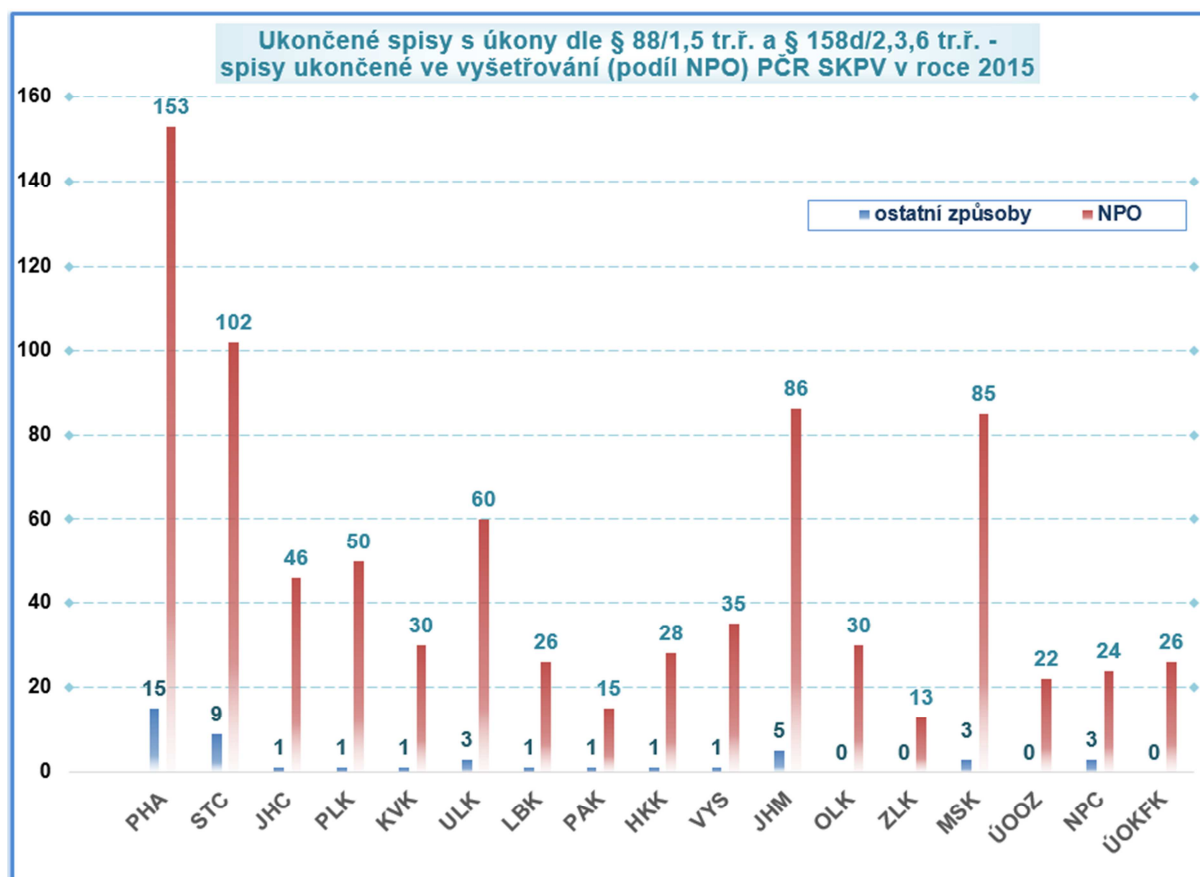
Nejvyšší podíl spisů s využitím sledovaných úkonů a ukončených v prověřování představují spisy ukončené způsobem „odloženo § 159a/5 tr. ř.“ (33,03 %), kdy se zpravidla jedná o neznámého pachatele (NP).

Způsob vyřízení „odloženo dle § 159a/1 tr. ř.“, kdy ve věci takto odložené nejde o podezření z trestného činu, představuje 30,58% podíl u spisů, které jsou ukončeny v prověřování.

Z vývoje za období od roku 2007 do konce roku 2010 je zřejmý klesající trend počtu spisů vyřízených v prověřování, kdy v roce 2015 nastal oproti roku 2014 výrazný pokles počtu spisů (-188, -36,5 %) vyřízených v prověřování.

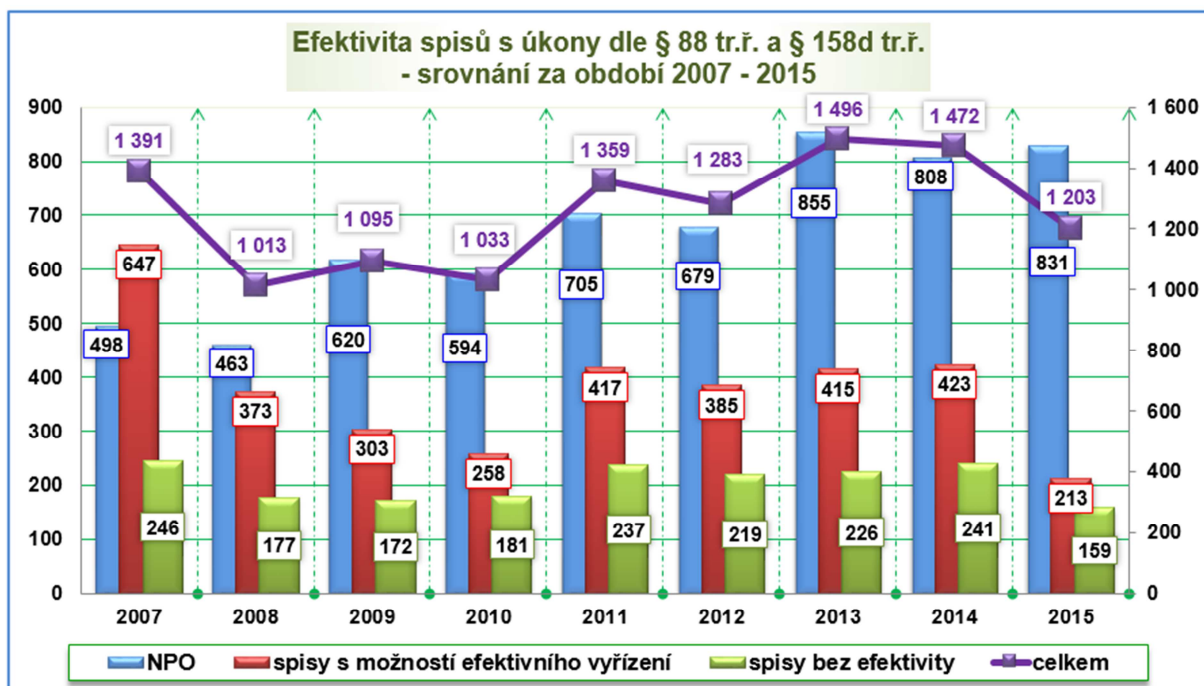
3.4.3 Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2015 a vyřízené ve vyšetřování

U ukončených spisů s úkony, které byly vyřízeny ve vyšetřování, má největší podíl způsob ukončení „návrh na podání obžaloby“ (dále jen „NPO“), který činí 94,86 %. Nejvyšší podíl je u SKPV KŘP Olomouckého a Zlínského kraje a nejnižší u SKPV KŘP hl. m. Prahy. Z útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností nejvyšší podíl spisů ukončených „NPO“ z úkonů vyřizovaných ve vyšetřování vykazuje ÚOOZ a ÚOKFK.

3.4.4 Vyřízené spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., ukončené v roce 2015 – efektivita

Z celkového počtu vyřízených spisů s úkony za rok 2015 bylo 69,1 % spisů vyřízeno způsobem „NPO“, u 17,7 % spisů je předpoklad pro následné efektivní vyřízení a 13,2 % spisů s úkony bylo bez efektivity.

Lze konstatovat, že ukončené spisy se sledovanými úkony byly v roce 2015 vyřizovány ve vztahu k „NPO“ s vyšší efektivitou než v roce 2014.

3.5 Využívání výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu dle § 88a tr. ř.

3.5.1 Počty výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu

V kapitolách pojednávajících o úkonech dle § 88a tr. ř. jsou vykazovány úkony prováděné v roce 2015. Časové hledisko zařazení předmětných úkonů do Analýzy je tedy odlišné od odposlechů a sledování osob a věcí, u nichž se jedná o úkony ukončené v roce 2015.

V případě příkazu na výpis z IMEI, jsou žádosti adresovány všem mobilním operátorům, neboť nelze předem stanovit, ve které síti se přístroj nachází. V Analýze je však tento způsob zaznamenán jako jeden úkon, neboť jde o jeden požadavek na údaje z jednoho přístroje³. Obdobně je vykazován jeden úkon při požadavku

³ pozn.: Statistické údaje Policie ČR se značně odlišují od statistik Českého telekomunikačního úřadu, který je povinen shromažďovat údaje od operátorů a souhrnné údaje zasílat Evropské komisi. ČTÚ však zaznamenává požadavky podle odlišné metodiky. Uvádí souhrnné počty dotazů, které byly vzneseny na veškeré podnikatele dle zákona o elektronických komunikacích, a to od všech oprávněných orgánů, což vedle PČR představuje také zpravodajské služby a Českou národní banku. Další rozdíl plyne z toho, že zatímco policie vznesla například jeden dotaz na konkrétní číslo IMEI, ve statistikách ČTÚ je obsažen až třikrát (v závislosti na tom, kolika operátorů se policie dotázala).

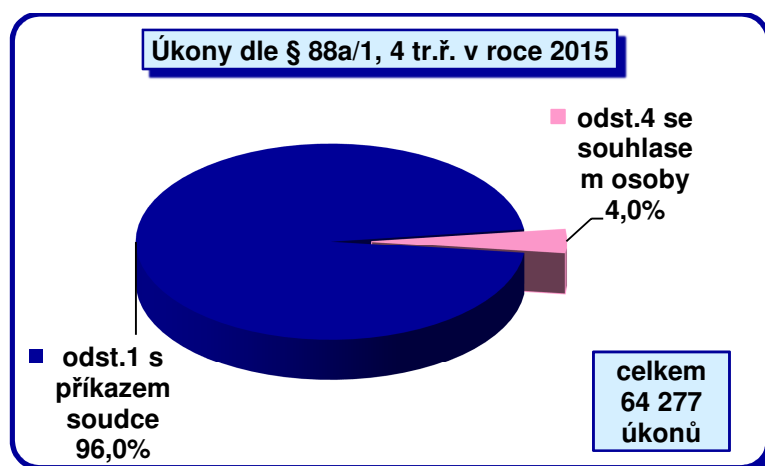
na výpis z buňky, který musí být pro potřeby providerů (z technických důvodů) rozdělen do samostatných žádostí po maximálně tříhodinových časových intervalech.

ÚKONY DLE § 88a tr.ř. v ROCE 2015	spisy	PL odst.1	PL odst.4	ML odst.1	ML odst.4	B odst.1	ost. odst.1	ost. odst.4	IP odst.1	celkem
CELKEM PČR	5 596	5 382	192	8 971	2 357	45 831	207	8	1 329	64 277

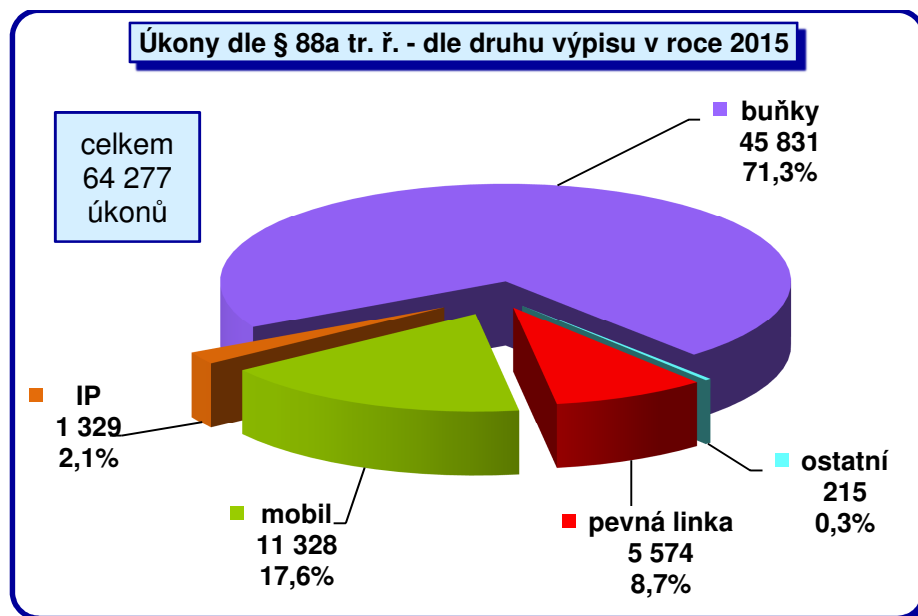
legenda: PL - výpisy na pevnou linku
ML - výpisy na mobilní linku
IP - výpisy z datové komunikace
B - výpisy na buňku
ost. - ostatní údaje

V roce 2015 bylo v rámci celé České republiky v souladu s § 88a tr. ř. Policií ČR realizováno 64 277 záznamů o uskutečněném telekomunikačním provozu, což představuje výpisy o uskutečněné komunikaci prostřednictvím mobilních a pevných telefonních stanic a sítí Internet.

Z celkového počtu 64 277 vykázaných výpisů bylo 2 557 (tj. 4,0 %) vyžádáno dle § 88a odst. 4 tr. ř.

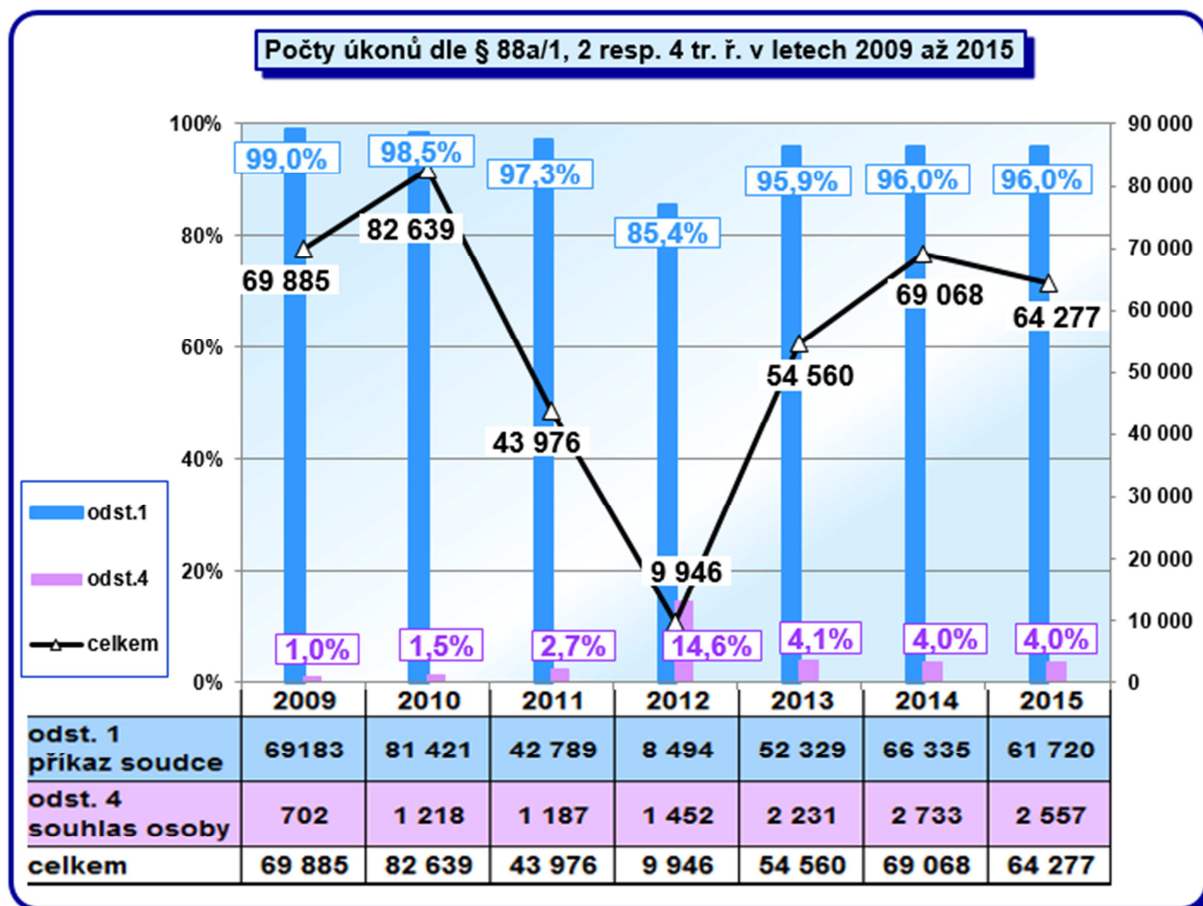
Největší objem výpisů představují výpisy na buňky, v roce 2015 se jednalo o 45 831 úkonů, což tvoří 71,3 % z celkového počtu vyžádaných úkonů dle § 88a tr. ř. Dalších 11 328 (tj. 17,6 %) výpisů bylo použito na mobilní telefony, z toho se jednalo o 2 357 (tj. 20,8 %) úkonů vyžádaných na základě souhlasu odposlouchávané osoby, dle § 88a odstavce 4 tr. ř. Dalších 5 574 (tj. 8,7 %) výpisů bylo uskutečněno na pevné linky, přičemž 192 úkonů bylo vyžádáno na základě souhlasu uživatele. Nižších hodnot dosahují výpisy z elektronické komunikace realizované prostřednictvím Internetu. U IP adres se jednalo o 1 329 (tj. 2,1 %) úkonů, které byly ve všech případech uskutečněny podle § 88a odstavce 1 tr. ř.

3.5.2 Vývoj využívání výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu

Do vývoje využívání výpisů o uskutečněném telekomunikačním provozu se výrazně promítly legislativní změny přijaté v letech 2011 a 2012. Po nálezů Ústavního soudu, který zrušil ustanovení zakotvující povinnost uchovávat údaje, došlo ke značnému snížení počtu žádostí o výpisy. Výpisy poskytované přibližně od dubna 2011 do listopadu 2012 obsahovaly většinou pouze provozní údaje, absence lokalizačních údajů značně omezila vypovídající hodnotu získaných dat. Dále od 1. října 2012 byl zákonem č. 273/2012 Sb. zúžen okruh trestných činů, na něž lze výpisy dle § 88a tr. ř. použít. Z uvedených důvodů jsou počty výpisů za roky 2011 a 2012 v podstatě nekomparovatelné s ostatními roky, nicméně pro kompletnost a orientační porovnání byly do statistického vyhodnocení zpracovány i tyto údaje.

Po dvouletém propadu počtu výpisů v roce 2011, a zejména pak v roce 2012, byl v roce 2013 a 2014 registrován jejich nárůst, v roce 2015 následoval, v porovnání s rokem předchozím, mírný úbytek. Tuto oblast ovlivňuje zejména využívání výpisů na základě příkazu soudce, neboť průměrně za období let 2009 až 2015 bylo téměř 97 % výpisů vyžádáno podle § 88a tr. ř. odstavce 1. Výpisy na základě souhlasu uživatele telekomunikačního zařízení, k němuž se údaje vztahují, s výjimkou roku 2011, mírně rostly. V roce 2015 se počet úkonů vyžádaných se souhlasem osoby, v poměru k celkovému množství výpisů, potažmo k množství úkonů vyžádaných na základě příkazu soudce, adekvátně snížil.

V roce 2015 došlo oproti roku 2014 k nárůstu výpisů na buňky o 1 386 úkonů a na IP adresy o 147 úkonů. Pokles byl zaznamenán u výpisů na pevné linky o 3 886 úkonů a o 2 337 úkonů na mobilní linky.

ÚKONY DLE § 88a tr.ř.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
CELKEM	69 885	82 639	43 976	9 946	54 560	69 068	64 277
pevné I.	452	720	411	1 451	7 034	9 460	5 574
mobilní I.	22 014	23 551	10 714	3 923	11 532	13 665	11 328
IP	953	1 544	1 119	728	1 065	1 182	1 329
buňky	45 965	56 221	31 370	3 627	34 658	44 445	45 831
ostatní	501	603	362	217	271	316	215

3.6 Rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR

Na základě ustanovení § 98 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ministr předkládá vládě, příslušnému výboru Poslanecké sněmovny a kontrolnímu orgánu také analýzu o rušení provozu elektronických komunikací. Tato problematika byla zpracovaná z podkladů Pyrotechnické služby Policie ČR.

Zařízení k rušení provozu elektronických komunikací byla používána v souvislosti se zákroky příslušníků Pyrotechnické služby Policie České republiky při prověřování podezřelých předmětů a zneškodňování nástražných výbušných systémů, kdy na základě dostupných informací vzniklo důvodné podezření, že se jedná o nález nástražného výbušného systému s možností dálkové iniciace pomocí elektronických bezdrátových zařízení.

Rušení bylo prováděno za účelem odstranění bezprostředního ohrožení života nebo zdraví osob anebo bezprostředně hrozící škody velkého rozsahu, v nezbytné míře, a po nezbytnou dobu. Vždy byla dodržena povinnost řádného ohlášení rušení příslušným orgánům ve smyslu ustanovení § 39 odst. 2 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR.

Účinek rušení provozu elektronických komunikací nastává v rozsahu metrů, maximálně desítek metrů od místa nálezu podezřelého předmětu nebo nástražného výbušného systému, vzhledem k okolnímu prostředí místa zásahu (budovy, terén apod.). Provoz elektronických komunikací je tedy ovlivněn v minimálním rozsahu a v úzce vymezené lokalitě, která byla v rámci prováděného bezpečnostního opatření předem evakuována.

V roce 2015 bylo rušení elektronických komunikací realizováno celkem v 61 případech.

4 Závěr

Ke sběru dat, týkajících se odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a sledování osob a věcí dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., byl použit systém MU II, jehož parametry odpovídají současným potřebám sběru informací za účelem zpracování Analýzy.

Současný rozsah legislativní a interní právní úpravy problematiky odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí lze posoudit jako dostačující.

Byly popsány postupy při využívání úkonů, zvláště se zaměřením na způsob jejich vyžadování, kdy vždy musí být dodržena příslušná ustanovení trestního řádu, tj. odposlech a záznam telekomunikačního provozu nelze nasadit bez žádosti doložené příkazem soudce nebo souhlasem uživatele odposlouchávané stanice, na vybraná ustanovení tr. zákoníku. Sledování osob a věcí pak nelze vyžádat bez žádosti doložené povolením soudce nebo státního zástupce, případně souhlasem osoby, do jejichž práv má být tímto úkonem zasahováno. Žádost podléhá též schvalovacímu procesu v rámci příslušného útvaru Policie ČR.

V oblasti odposlechu byla popsána problematika ochrany a bezpečnosti informací a v reálné době nastavených kontrolních mechanismů Policie ČR. Vzhledem k dostupným technologickým možnostem a z hlediska požadovaného rozsahu

a úrovně ochrany informací získaných odposlechy, má Policie ČR ochranu informací zajištěnou v přiměřeném rozsahu.

Jedním ze stálých úkolů Policie ČR je zabránit úniku informací, mimo jiné i v oblasti ochrany údajů z odposlechnů a vyprofilovat takový systém ochrany, který bude plně kompatibilní s bezpečnostními standardy Evropské unie a bude odpovídat i potřebám vnitřní bezpečnosti.

V roce 2015 bylo ukončeno celkem 6 978 odposlechnů, což oproti roku 2014 představuje pokles o 550 úkonů (tj. 7,3 %).

Úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. byly v loňském roce Policií ČR využívány zejména v souvislosti se šetřením toxikománie, násilné trestné činnosti (především vydírání, loupeže a vraždy), trestné činnosti proti veřejnému zájmu (zejména úplatkářství, převaděčství a zneužívání pravomoci veřejného činitele) a ostatní majtkové trestné činnosti. U více než 30 % odposlechnů vykázali kriminalisté jejich využití na šetření trestné činnosti obsahující prvek organizovanosti.

Policie ČR v roce 2015 vykázala 4 476 úkonů sledování osob a věcí, pokles oproti roku 2014 činí 234 (tj. 5 %) úkonů.

Úkony sledování osob a věcí byly v roce 2015 využity zejména v souvislosti s šetřením toxikománie, násilné trestné činnosti, trestné činnosti proti veřejnému zájmu a krádežemi vloupáním. Ve více než 31 % případů byly nasazené úkony sledování osob a věcí použity na šetření organizované trestné činnosti.

V roce 2015 bylo operátory poskytnuto 64 277 výpisů dle § 88a tr. ř., přičemž největší objem výpisů představují výpisy na buňky, v roce 2015 se jednalo o 45 831 úkonů, následují výpisy na mobilní telefony (11 328 úkonů) a na pevné linky (5 574 výpisů) V roce 2015 bylo oproti minulému roku vykázáno o 4 791 výpisů (tj. 6,9 %) méně.

V roce 2015 bylo, v souvislosti se zákroky příslušníků Pyrotechnické služby Policie České republiky při prověřování podezřelých předmětů a zneškodňování nástražných výbušných systémů, realizováno rušení elektronických komunikací celkem v 61 případech. Provoz elektronických komunikací je tímto opatřením ovlivněn v minimálním rozsahu a v úzce vymezené lokalitě, která je v rámci prováděného bezpečnostního opatření předem evakuována.